

Optimalizace základu daně z příjmů u vybrané fyzické osoby

Simona Úlehlová

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Simona Úlehlová
Osobní číslo: M22624
Studijní program: B0411P050002 Účetnictví a daně
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Optimalizace základu daně z příjmů u vybrané fyzické osoby

Zásady pro vypracování

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Proveďte literární rešerši týkající se daně z příjmů fyzických osob.

II. Praktická část

- Charakterizujte vybranou fyzickou osobu.
- Proveďte rozbor současné daňové zatíženosti vybrané fyzické osoby.
- Na základě provedeného rozboru navrhněte doporučení optimalizace daňové povinnosti u vybrané fyzické osoby.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

BORIA, Pietro. *Taxation in European Union*. Second edition. Cham: Springer, 2017. ISBN 978-3-319-53918-8.
KRAJNÁK, Michal. *Daň z příjmů fyzických osob v České republice*. 1. vydání. Brno: CERM, 2022. ISBN 978-80-7623-086-6.
KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7598-165-3.
MACHÁČEK, Ivan. *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnížší daň*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-195-6.
VANČUROVÁ, Alena a ZÍDKOVÁ, Hana. *Daňový systém ČR 2024*. 17. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2024. ISBN 978-80-7676-992-2.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Homola, Ph.D.**
Ústav financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání bakalářské práce: **23. května 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

Ing. Milana Otrusínová, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na téma optimalizace základu daně z příjmů u vybrané fyzické osoby. Práce je rozdělena na dvě části. V první části, se práce zabývá teoretickým pojetím optimalizace daně. Provádí literární rešerši daného tématu a také přibližuje základní daňové termíny. Druhá část bakalářské práce je zaměřena na praktické využití poznatků z teoretické části. V této části je představena fyzická osoba a její příjmy, je provedena analýza současné daňové povinnosti a vypočteny možnosti daňové optimalizace.

Klíčová slova: daň z příjmů fyzických osob, optimalizace daně, základ daně, příjmy z nájmu, daňové odpisy

ABSTRACT

The bachelor's thesis is focused on the topic of optimization of personal income tax of the selected subject. The thesis is divided into two parts. The first part concentrates on the theoretical concept of tax optimization. It includes a literature review of the topic and explains the main tax-related terms. The second part of the thesis is practical and it uses knowledge which was presented in theoretical part. In this part natural person is introduced along with their income, an analysis of the current tax liability is performed and possible tax optimization options are calculated.

Keywords: personal income tax, optimization of tax, tax base, rental income, tax depreciation

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu bakalářské práce, panu Ing. Davidu Homolovi, Ph.D., za jeho trpělivost, cenné rady a pomoc při psaní této práce.

Mé upřímné poděkování patří také mé rodině a přátelům, zejména M. Z. a J. N., za jejich neustálou motivaci, podporu a víru ve mne během celé doby studia.

OBSAH

ÚVOD.....	13
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	14
I TEORETICKÁ ČÁST.....	15
1 DAŇOVÁ TERMINOLOGIE.....	16
1.1 DAŇ	16
1.2 POPLATNÍK A PLÁTCE DANĚ	17
1.3 PŘEDMĚT DANĚ A OSVOBOZENÍ OD DANĚ	17
1.4 ZÁKLAD DANĚ	17
2 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY	18
2.1 PŘÍMÉ DANĚ	18
2.1.2 Daň z příjmu právnických osob	19
2.1.3 Daň z nemovitých věcí.....	19
2.1.4 Silniční daň.....	19
2.2 NEPŘÍMÉ DANĚ.....	19
2.2.1 Daň z přidané hodnoty	20
2.2.2 Spotřební daň.....	20
2.2.3 Ekologické daně	20
3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	21
3.1 POPLATNÍCI DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	21
3.1.1 Daňoví rezidenti	21
3.1.2 Daňoví nerezidenti	21
3.2 PŘEDMĚT DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	21
3.3 ZÁKLAD DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB.....	22
3.3.1 Příjmy ze závislé činnosti.....	22
3.3.2 Příjmy ze samostatné činnosti	22
3.3.3 Příjmy z kapitálového majetku.....	24
3.3.4 Příjmy z nájmu	24
3.3.5 Ostatní příjmy.....	25
3.4 SAZBA DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	26
3.5 DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ	26
4 OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINOSTI	28
4.1 NEZDANITELNÁ ČÁST ZÁKLADU DANĚ	28
4.1.1 Poskytnutí bezúplatného plnění	28
4.1.2 Úroky z úvěrů na bydlení	28
4.1.3 Produkt spoření na stáří.....	29
4.1.4 Daňová ztráta	29
4.2 SLEVY NA DANI	29

4.2.1	Sleva na poplatníka	29
4.2.2	Sleva na manžela	30
4.2.3	Sleva na invaliditu	30
4.3	DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA DĚTI	30
4.3.1	Základní podmínky uplatnění daňového zvýhodnění	31
4.3.2	Využití daňového zvýhodnění	31
4.4	SPOLUPRACUJÍCÍ OSOBA	31
5	POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	33
5.1	SOCIÁLNÍ POJIŠTĚNÍ.....	33
5.1.1	Účastníci sociálního pojištění.....	33
5.1.2	Vyměřovací základ a sazby sociálního pojištění.....	33
5.2	ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	34
5.2.1	Účastníci zdravotního pojištění	34
5.2.2	Vyměřovací základ a sazby zdravotního pojištění	35
II	PRAKTICKÁ ČÁST	36
6	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ FYZICKÉ OSOBY	37
7	VÝPOČET DAŇOVÉ ZATÍŽENOSTI VYBRANÉ FYZICKÉ OSOBY	38
7.1	PŘÍJMY ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI (§ 6)	38
7.1.1	Hlavní pracovní poměr	38
7.1.2	Dohoda o provedení práce	38
7.2	PŘÍJMY ZE SAMOSTATNÉ VÝDĚLEČNÉ ČINNOSTI A KAPITÁLOVÉHO MAJETKU (§ 7 A § 8).....	39
7.3	PŘÍJMY Z NÁJMU (§ 9)	39
7.4	OSTATNÍ PŘÍJMY (§ 10).....	40
7.5	ODČITATELNÉ POLOŽKY (§ 15).....	41
7.6	ZÁKLAD DANĚ A DAŇOVÁ POVINNOST	41
8	MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE	43
8.1	PŘÍJMY Z NÁJMU	43
8.1.2	Odpisy	44
8.1.3	Zvýšení nájemného.....	45
8.2	ODČITATELNÉ POLOŽKY	46
8.3	DOHODA O PROVEDENÍ PRÁCE	47
8.3.1	Zvýšení příjmů z dohody o provedení práce	48
8.4	DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ	49
8.5	VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI PO OPTIMALIZACI (R. 2024)	50
9	DOPORUČENÍ.....	52
9.1	DOPORUČENÍ PRO ROK 2024.....	52
9.2	DOPORUČENÍ PRO NÁSLEDUJÍCÍ ROK 2025	53

9.2.1 Daňová povinnost po aplikaci optimalizace v roce 2025.....	53
ZÁVĚR	55
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
SEZNAM OBRÁZKŮ	60
SEZNAM TABULEK.....	61
SEZNAM GRAFŮ	62
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	63
SEZNAM PŘÍLOH.....	64

ÚVOD

Během života se každý z nás setká s daněmi, ať už v přímé nebo nepřímé podobě. Daně jsou součástí našich každodenních životů. Jsou zahrnuty v cenách potravin, které si denně kupujeme. Příjem, který dostáváme za vykonanou práci, podléhá dani. Byty, ve kterých bydlíme, podléhají daním. Z těchto důvodů je důležité, aby každý člověk měl alespoň základní znalosti o systému daní, včetně svých práv a povinnostech vůči státu. Vzhledem k tomu, že snahou každého daňového poplatníka je minimalizace jeho daňového zatížení, tématem této bakalářské práce je optimalizace základu daně z příjmů vybrané fyzické osoby.

V teoretické části bakalářské práce budou vysvětleny základní daňové pojmy, daňová soustava České republiky a budou představeny základní informace o jednotlivých daních. Teoretická část se nejvíce zaměří na přiblížení daně z příjmů fyzických osob. Budou popsány jednotlivé dílčí základy daně. Důraz bude kladen také na možnosti daňové optimalizace, jako využití odčitatelných položek od základu daně, nároky na slevy na dani a daňové zvýhodnění. V poslední kapitole teoretické části bude vysvětleno sociální a zdravotní pojištění, jak se pojistné vypočítá a kdo má povinnost ho odvádět.

V praktické části budou aplikovány znalosti získané v teoretické části na konkrétním případě vybrané fyzické osoby. V této části bude představena fyzická osoba a její zdroje příjmů. Práce vypočítá její současnou daňovou povinnost a poté bude uvádět možnosti optimalizace základu daně a jejich dopady na daň fyzické osoby. V neposlední řadě bude vypočtena výsledná daň s aplikací doporučených možností optimalizace a bude analyzován rozdíl, který vznikl na základě uplatnění optimalizačních možností.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem bakalářské práce je, na základě provedení literární rešerše a analýzy příjmů vybrané fyzické osoby, navrhnout nejefektivnější možnosti optimalizace základu daně a tím i spojené snížení konečné daňové povinnosti poplatníka. Tohoto cíle je dosaženo na základě literární rešerše, následné analýzy příjmů vybrané fyzické osoby a zhodnocení získaných poznatků.

Pro zpracování teoretické části bakalářské práce byla provedena literární rešerše na základě zákonných ustanovení a jiných publikací, které se zabývají daňovou tematikou. Zdroje, ze kterých práce čerpá informace, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Cílem teoretické části je vysvětlit základní daňové pojmy, představit soustavu daní platnou v České republice. Hlavní důraz je však kladen na představení daně z příjmů fyzických osob, její konstrukční prvky a možnosti legální optimalizace, které by mohly být uplatněny v praktické části.

V praktické části bakalářské práce autor představuje vybranou fyzickou osobu, jež je označována jako pan X. Prezentuje jeho příjmy, které plynou ze závislé činnosti dle § 6 zákona o dani z příjmů a z nájmu dle § 9 stejného zákona. Vypočítává jeho současnou daňovou povinnost a uvádí možnosti optimalizace základu daně. Na základě provedených výpočtů optimalizace provádí komparaci současné daňové povinnosti a daňové povinnosti, které by bylo dosaženo po aplikaci doporučení. Pro lepší vizualizaci porovnání daňových povinností byla do příloh vložena daňová přiznání za rok 2024 před optimalizací základu daně a po aplikaci doporučených možností optimalizace.

Celá bakalářská práce je zpracována na základě zákonných ustanovení platných k datu 31. 12. 2024.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 DAŇOVÁ TERMINOLOGIE

První kapitola bakalářské práce vysvětluje základní daňové pojmy, jako daň a její funkce, kdo je poplatníkem a kdo plátcem daně. Dále se zabývá vymezením předmětu daně a osvobození od daně a základem daně.

1.1 Daň

Daň je definována jako povinná, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová platba do státního rozpočtu, jejíž základní úlohou je zajistit příjmy do státního rozpočtu. Proto jsou daně považovány za významný nástroj fiskální politiky. (Krajňák, 2022, str. 9)

1.1.1 Funkce daní

Podle Vančurové a Zídkové (2022) jsou daně důležitým nástrojem ekonomické politiky státu, od kterého se vyžaduje nejen zajištění příjmů do veřejných rozpočtů. Proto daně plní funkce jako je fiskální, alokační, redistribuční a stabilizační.

Fiskální funkce je základní funkcí daní a také je historicky nejstarší. Prvotní impulz pro zavedení výběru daní bylo naplnění státního rozpočtu, tudíž splnění fiskální funkce. Fiskální funkce daně spočívá v získávání finančních prostředků do veřejných rozpočtů za účelem financování veřejných statků a služeb. Každá daňová soustava plní především funkci fiskální a tahle funkce je do určité míry zahrnuta i v ostatních funkcích. (Klimešová, 2018, str. 29)

Alokační funkce zajišťuje poskytnutí prostředků tam, kde jich trh sám vkládá málo a je zde nutná státní podpora (například financování školství), nebo naopak odebírá finanční prostředky z oblastí, kde se jich akumuluje příliš mnoho (například zdanění ekologické). (Kubátová, 2018, str. 19)

Redistribuční funkce daní zajišťuje rozdělení důchodů a bohatství, tak aby byly zmírněny rozdíly v příjmech, popř. majetku jednotlivých subjektů tím, že vyšší příjmy či vyšší majetek jsou více daňově zatíženy. Tyhle příjmy poté pomocí transferových plateb (jako je např. sociální podpora) předává jiným a tím upravuje prvotní distribuci důchodů. Redistribuční funkce vyjadřuje solidárnost občanů, protože bez existence redistribuce by docházelo k drastickým rozdílům mezi životní úrovní jednotlivých vrstev obyvatel. (Klimešová, 2018, str. 29-30)

Stabilizační funkce daní funguje jako stabilizátor ekonomiky. Díky stabilizační funkci daně je stát schopen zasahovat do ekonomiky a zabezpečovat tak zmírňování cyklických

výkyvů v ekonomice, zvyšování zaměstnanosti a cenovou stabilitu. V důsledku možnosti ovlivňovat národohospodářské ukazatele, daňový systém může působit i na ekonomické chování jednotlivých subjektů a tím udržovat rovnoměrné tempo růstu ekonomiky. (Klimešová, 2018, str. 30-31)

Daňové zatížení sestavené konkrétním státem je také důležitým faktorem pro konkurenceschopnost na trhu, protože, ať už přímo nebo nepřímo, ovlivňuje kritéria tvorby cen na trhu. (Boria, 2017, str. 20)

1.2 Poplatník a plátce daně

Poplatníkem daně může být fyzická i právnická osoba, která má povinnost vyčíslenou daň zaplatit ze svých vlastních prostředků. Poplatník může být zároveň i plátcem daně. Plátcem daně se rozumí osoba, která má povinnost odvést vypočtenou daň za poplatníka. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2018, str. 2)

1.3 Předmět daně a osvobození od daně

Předmětem daně se dle zákona o daních z příjmů obecně rozumí jak peněžní, tak i nepeněžní příjmy a také příjem, kterého bylo dosaženo směnou. (Macháček, 2021, str. 36)

Existují příjmy, které sice jsou považovány za předmět daně, ale nemusí být vždy zdaněny, a to z důvodu existence ustanovení o osvobození od daně v příslušných zákonech. (Krajňák, 2022, str. 19)

1.4 Základ daně

Základem daně se rozumí částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období přesahují daňově uznatelné výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Pro poplatníka, který eviduje více druhů příjmů za zdaňovací období, je základem daně součet dílčích základů daně zjištěných dle jednotlivých druhů příjmů. (Klimešová, 2018, str. 95)

V případě poplatníka, kterému plynou příjmy pouze ze závislé činnosti, je základem daně hrubá mzda, vyúčtovaná a vyplacená jeho zaměstnavatelem.

2 DAŇOVÁ SOUSTAVA ČESKÉ REPUBLIKY

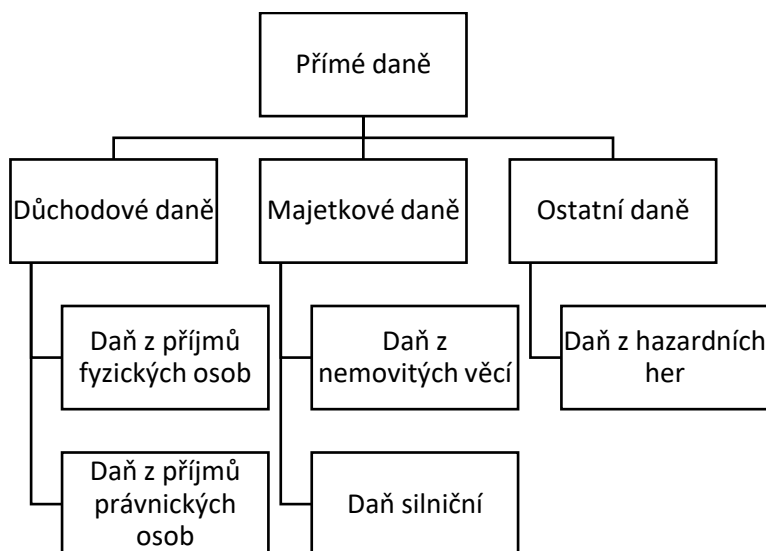
Druhá kapitola bakalářské práce se zabývá daňovým systémem České republiky. Popisuje rozdíl mezi přímou a nepřímou daní a uvádí konkrétní daně, které jsou součástí české daňové soustavy.

Daňová soustava představuje soubor všech daní, které v daném státě existují a jsou platné. Daňová soustava pomáhá zajišťovat plnění jednotlivých funkcí daně a snaží se dostatečně reagovat na vývoj ekonomiky. (Klimešová, 2018, str. 14)

2.1 Přímé daně

Přímá daň je zákonem definována povinná platba odváděná do státního rozpočtu, u které je možné přesně identifikovat subjekt, jenž tuto daň platil. Její výše bývá stanovována z majetku nebo příjmů daného poplatníka. (Jurčík, 2015, str. 11)

Přímé daně se dělí na tři kategorie, a to z hlediska objektu, který zdaňují. První kategorií jsou důchodové (příjmové) daně, které zahrnují daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Dalším druhem přímých daní jsou daně majetkové, které jsou složeny z daně z nemovitostí a silniční daně. Poslední kategorií přímých daní jsou ostatní daně, které zahrnují daň z hazardních her. (Lajkepová, 2013, str. 41)

Obrázek 1 Přímé daně v České republice (vlastní zpracování dle Krajňák, 2022, str. 10)

2.1.1 Daň z příjmu fyzických osob

Vančurová a Zídková (2024) uvádí, že daň z příjmu fyzických osob je univerzální daní, která zdaňuje veškeré příjmy plynoucí poplatníkům. Je po ní požadováno, aby plnila redistribuční funkci, a tak pomáhala při přerozdělení důchodů od bohatších k sociálně potřebným.

2.1.2 Daň z příjmu právnických osob

Daň z příjmu právnických osob je druhou příjmovou daní v ČR. Lze ji chápat jako daň, která se týká obchodních společností a dalších právnických osob jako jsou neziskové organizace, státní podniky a další (Kubátová, 2018, str. 183). Předmětem daně jsou příjmy z veškeré činnosti a z hospodaření s majetkem dané právnické osoby (Hamerníková, 2017, str. 57).

2.1.3 Daň z nemovitých věcí

Vančurová a Zídková (2024) konstatují, že daň z nemovitých věcí se dělí na dvě části, a to na daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek. Poplatníkem obou daní je vlastník nemovitosti či pozemku nebo stavebník, v případě, že je pozemek zatížen právem stavby. Ve výjimečných případech poplatníkem může být uživatel či nájemce dané nemovitosti.

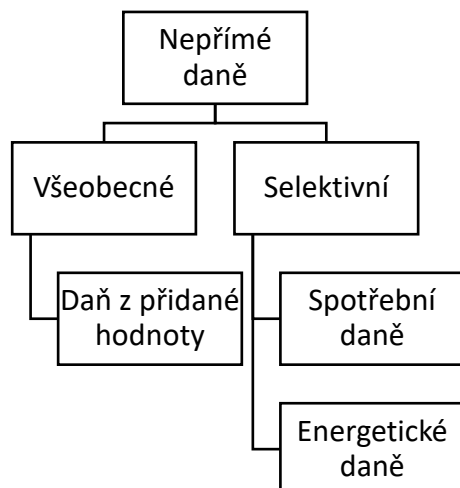
2.1.4 Silniční daň

Silniční dani podléhají nákladní vozidla s nejvyšší povolenou hmotností vyšší než 3,5 tuny, které se řadí do kategorie N₂ a N₃, a jejich přípojná vozidla v kategorii O₃ a O₄. Cílem silniční daně je vytváření finančních prostředků na údržbu, opravu, rekonstrukci a výstavbu silniční sítě na území České republiky. (Vančurová a Zídková, 2024, str. 216)

2.2 Nepřímé daně

Nepřímá daň představuje stav, kdy daň odvádí plátce daně, avšak poplatníkem daně je konečný spotřebitel, který danou výši daně zaplatil při koupi daného zboží či služby od plátce daně. (Jurčík, 2015, str. 13)

Daně nepřímé se dále dělí na univerzální daně (všeobecné), které zahrnují daň z přidané hodnoty, a selektivní daně, mezi které se řadí spotřební daně a ekologické daně. (Lajtkepová, 2013, str. 41)

Obrázek 2 Nepřímé daně v České republice (vlastní zpracování dle Krajňák, 2022, str. 10)

2.2.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je všeobecnou daní, která zdaňuje přidanou hodnotu. Přidanou hodnotou se rozumí hodnota zboží, kterou si plátce daně přidává k nakoupenému zboží, které se při výrobním procesu stalo součástí jeho výrobku. Povinnost k registraci k DPH mají subjekty, jejichž obrat za 12 bezprostředně po sobě jdoucích kalendářních měsíců překročil 2 miliony korun. (Hamerníková, 2018, str. 59)

2.2.2 Spotřební daně

Dle Vančurové a Zídkové (2024) se spotřební daně řadí mezi selektivní daně. Zdanění spotřební daní podléhá 5 vybraných komodit, a to minerální oleje, líh, víno a meziproducty, pivo a tabákové výrobky. Předmětem daně je výroba a dovoz vybraných výrobků. Hamerníková (2018) dále doplňuje informace o sazbách spotřebních daní, které jsou pevné. Počítají se z jednotky fyzického objemu zdaňovaných komodit. Jedinou výjimkou jsou cigarety, u kterých je uplatňována kombinace pevné sazby a procentuální částky z konečné maloobchodní ceny.

2.2.3 Ekologické daně

Ekologické daně, také označovány jako energetické, zahrnují tři dílčí daně, a to daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny. Jedná se o daně selektivní, které se vztahují na spotřebu vybraných komodit. Poplatníkem je konečný spotřebitel a plátcem daně je zpravidla dodavatel nebo provozovatel distribuční soustavy. (Hejduková, 2015, str. 132)

3 DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Ve třetí kapitole se práce zabývá tematikou daně z příjmů fyzických osob, který je upravena zákonem č. 586/1992 Sb., zákon o daních z příjmů.

3.1 Poplatníci daně z příjmů fyzických osob

Poplatníkem daně z příjmů fyzických osob je osoba fyzická. Podle § 19 občanského zákoníku je za fyzickou osobu považován každý člověk, který má vrozená, již samotným rozumem a citem poznatelná práva, a tudíž se považuje za osobu. (ČESKO, 2012)

Poplatníci daně se dle místa bydliště dělí na daňové rezidenty České republiky a na daňové nerezidenty České republiky.

3.1.1 Daňoví rezidenti

Daňovými rezidenty jsou všechny fyzické osoby, které mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují, což znamená, že po dobu alespoň 183 dní v daném kalendářním roce pobývají na území ČR. (Hejduková, 2015, str. 101)

3.1.2 Daňoví nerezidenti

Daňoví nerezidenti jsou poplatníci, kteří na území ČR nemají bydliště ani se zde trvale nezdržují. Spadá na ně pouze omezená daňová povinnost, která se týká jenom příjmů plynoucích ze zdrojů na území České republiky. (Macháček, 2021, str. 35)

3.2 Předmět daně z příjmů fyzických osob

Jak uvádí Macháček (2021), předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou jednotlivé druhy příjmů stanovené podle § 3 zákona o dani z příjmu. Předmět daně a tím i jednotlivé dílčí části základu daně lze dělit na:

- Příjmy ze závislé činnosti (§ 6)
- Příjmy ze samostatné činnosti (§ 7)
- Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)
- Příjmy z nájmu (§ 9)
- Ostatní příjmy (§ 10)

3.3 Základ daně z příjmů fyzických osob

Základ daně z příjmů fyzických osob se dělí na jednotlivé dílčí základy daně, a to dílčí základ daně z příjmů ze závislé činnosti, ze samostatné činnosti, z kapitálového majetku, z nájmu a ostatní příjmy.

3.3.1 Příjmy ze závislé činnosti

Mezi příjmy ze závislé činnosti patří příjmy, které plynou z pracovně-prvních vztahů. Také se sem zahrnují i odměny statutárních orgánů, příjmy za práci společníka společnosti s ručením omezeným, komanditisty komanditní společnosti a členů družstva. (Maaytová, Ochrana a Pavel, 2015, str. 119)

Podle § 6 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů je fyzická osoba, která pobírá příjmy ze závislé činnosti, označována jako „zaměstnanec“, a plátce příjmu je označován jako „zaměstnavatel“.

Dílčím základem daně ze závislé činnosti jsou příjmy, které v rámci zdaňovacího období zaměstnanci vznikly ze závislé činnosti. Výjimkou jsou příjmy, které podléhají zdanění srážkovou daní, a tudíž tvoří samostatný základ daně. (Macháček, 2021, str. 19)

Základem daně ze závislé činnosti jsou příjmy, které vznikly v rámci závislé činnosti s výjimkou příjmů, které podléhají zdanění srážkovou daní. (Vychopeň, 2024, str. 84)

Vychopeň (2024) dále doplňuje, že zaměstnanec nemůže od svých příjmů odečíst žádné výdaje, které by souvisely s výkonem práce. Při zdanění těchto příjmů lze při splnění podmínek daných zákonem, uplatnit odčitatelné položky a lze výslednou daň snížit o slevy na dani a daňové zvýhodnění. Nelze ovšem oproti příjmům ze závislé činnosti uplatnit ztrátu z jiných dílčích základů daně.

3.3.2 Příjmy ze samostatné činnosti

Podle § 7 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se za příjmy ze samostatné činnosti považují příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjem ze živnostenského podnikání, příjmy z jiného podnikání, ke kterému je potřeba podnikatelské oprávnění a podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

Dále § 7 odst. 3 ZDP uvádí, že základem daně z příjmů ze samostatné činnosti jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. (ČESKO, 1992)

Základ daně lze ale stanovit i jinými způsoby, které práce popisuje v následujících kapitálách.

Uplatnění výdajů procentem z příjmů

Klimešová (2018) uvádí, pokud poplatník neuplatí výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, má možnost uplatnit výdaje podle § 7 odst. 7 ZDP.

Pokud poplatník má příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství nebo příjmy ze živnostenského podnikání řemeslného, může uplatnit výdaje ve výši 80 % svých příjmů. Nejvýše může ale uplatnit výdaje do částky 1 600 000 Kč. Poplatník, která má příjmy ze živnostenského podnikání, může uplatnit výdaje ve výši 60 % z dosažených příjmů, nejvýše však do částky 1 200 000 Kč. V případě příjmů plynoucích z nájmu majetku zařazeného v obchodím majetku, může poplatník uplatnit výdaje ve výši 30 % z příjmů, maximálně do částky 600 000 Kč. V neposlední řadě je umožněno uplatnit 40 % z ostatních příjmů z podnikání a jiné samostatné činnosti mimo příjmy společníků veřejných obchodních společností a komplementářů a mimo příjmy z autorských honorářů do 10 000 Kč. Nejvýše lze tyto výdaje uplatnit do výše 800 000 Kč. (Vychopeň, 2024, str. 65)

Poplatník, který se rozhodne uplatňovat výdaje procentem z příjmů má povinnost vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s činností, ze které plynou příjmy ze samostatné činnosti. (ČESKO, 1992)

Paušální daň

Hnátek (2024) informuje, že paušální daň mohou využívat osoby samostatně výdělečně činné. Díky paušální dani poplatník má možnost odvádět zdravotní pojištění a sociální pojištění zároveň s platbou daně z příjmů fyzických osob paušálem. Výhodou tohoto zdanění je ulehčení administrativních povinností a možné snížení odvodové povinnosti.

Dle § 2a odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, paušální daň mohou využívat osoby samostatně výdělečně činné, které zároveň nejsou plátcí DPH, nejsou společníky veřejné obchodní společnosti ani komplementáři komanditní společnosti a nejsou dlužníkem v insolvenci. Také jejich příjmy nepřesáhly 2 000 000 Kč.

Dále Hnátek (2024) poučuje o rozdělní paušálního režimu do 3 pásem, a to podle výše příjmů a u příjmů nad 1 000 000 Kč se ještě zohledňuje charakter příjmů závislých

na druhu podnikání s ohledem na možnou výši uplatitelných paušálních výdajů 60 % nebo 80 %.

Poplatník, který se přihlásil k paušálnímu režimu, má povinnost měsíčně odvádět stejnou výši zálohy na daň, sociální a zdravotní pojištění. Záloha je splatná do 20. dne kalendářního měsíce, za které se záloha platí (Beránek, 2021, str. 113). Pro první pásmo měsíční zálohy činí 7 498 Kč, pro druhé pásmo je záloha ve výši 16 745 Kč a poplatníci ve třetím pásmě měsíčně odvádí 27 139 Kč (Finanční správa, 2024). Třetí pásmo paušálního režimu se vztahuje na příjmy ze samostatné činnosti do výše 2 000 000 Kč bez ohledu na charakter samostatné činnosti, ze které příjmy plynou (ČESKO, 1992).

3.3.3 Příjmy z kapitálového majetku

Ptáčková Mísařová a Otavová (2018) uvádí, že příjmy z kapitálového majetku mohou být chápány jako příjmy z držby finančního majetku. Některé z těchto příjmů jsou již zdanění srážkovou daní, tudíž nevstupují do daňového přiznání poplatníka. Jedná se o podíly na zisku z obchodní korporace, úroky z držby cenných papírů, výnos z jednorázového vkladu, úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách apod.

Mezi příjmy, které se zdaňují v dílčím základu daně a tím pádem vstupují do daňového přiznání poplatníka, patří úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a zápůjček, úroky z prodlení, úroky z účtů, které jsou určeny pro podnikání a výnosy z držby směnek. (Vančurová, 2021, str. 220-221)

Dále Hnátek (2024) sděluje, že příjmy z kapitálového majetku nelze snižovat o žádné výdaje, až na určité výjimky. Těmi jsou příjmy z úroků ze zápůjček nebo úvěru, kde výdaj představuje zaplacené úroky z částek použitých na poskytnutí zápůjčky nebo úvěru, a to až do výše příjmů. Tudíž nelze uplatnit ztrátu.

Nutno mít na paměti, že příjmy z kapitálového majetku nevstupují do vyměřovacích základů pro sociální ani zdravotní pojištění. Proto je pro poplatníky důležité dbát na zahrnutí těchto příjmů do správného dílčího základu daně, i když se ve většině případů nejedná o významnou částku. (Hnátek, 2024, str. 119)

3.3.4 Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu se týkají příjmů z nájmu nemovitých věcí nebo bytů a z nájmu movitých věcí, které nejsou zahrnuty do obchodního majetku (s výjimkou příležitostného nájmu, který spadá mezi ostatní příjmy zdaňované dle § 10 ZDP). (Vychopeň, 2024, str. 127)

Základem daně pro příjmy z nájmu jsou příjmy z nájmu snížené o výdaje, které byly vynaloženy na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů. Výdaje mohou být uplatněny prokazatelným způsobem nebo procentem z příjmů (Macháček, 2019, str. 15). Dílčím základem daně může být i vzniklá ztráta (Klimešová, 2018, str. 115)

Poplatník má na výběr ze tří možností vykazování příjmů a výdajů souvisejících s poskytováním nájmu.

Vedení evidence o příjmech a výdajích

Pokud se poplatník rozhodne vykazovat příjmy a výdaje z nájmu evidováním, zákon mu ukládá povinnost vést záznamy o příjmech plynoucích z nájmu a záznamy o skutečně vynaložených výdajích na dosažení, zajištění a udržení, a to v časovém sledu. Dále musí poplatník vést evidenci hmotného majetku a evidenci o tvorbě a použití rezervy na opravy hmotného majetku (pouze v případě, pokud ji vytváří). (Vychopeň, 2024, str. 133)

Klimešová (2018) sděluje, že mezi prokazatelně vynaložené výdaje lze považovat odpisy pronajímaného majetku, rezervu tvořenou na opravy hmotného majetku, pojištění tohoto majetku, opravy a údržbu majetku.

Vedení účetnictví

Zvolí-li si fyzická osoba vykazovat příjmy a výdaje na základě vedení účetnictví, musí takhle postupovat po celé zdaňovací období. (Vychopeň, 2024, str. 134)

Výdaje procentem z příjmů

V neposlední řadě může poplatník své výdaje uplatnit procentem z příjmů, tzv. paušální výdaje., a to ve výši 30 % z příjmů. Ovšem nejvýše lze výdaje uplatnit do částky 600 000 Kč. V paušálních výdajích jsou tak zahrnuty veškeré výdaje vynaložené na dosažení příjmů z nájmu, bez ohledu na jejich skutečnou výši (Dvořáková, Pitterlinig, Skalická, 2019, str. 75-76). Pokud se poplatník rozhodne pro tenhle způsob vykazování, je povinen vést záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých v souvislosti s nájmem. (Vychopeň, 2024, str. 134)

3.3.5 Ostatní příjmy

Dle Dvořákové, Pitterlinga a Skalické (2019) ostatní příjmy zdaňované dle § 10 ZDP se vyznačují svým příležitostným charakterem a nelze je považovat za hlavní zdroj příjmů. Mezi tyto příjmy se řadí:

- Příjmy z příležitostných činností či z příležitostného nájmu movitých věcí (tyto příjmy jsou osvobozeny od daně v případě, že zdaňovací období nepřesáhnou částku 30 000 Kč)
- Příjmy z úplatného převodu nemovitých věcí a cenných papírů
- Příjmy z převodu podílu ve společnosti s ručením omezených nebo podílu komanditisty na komanditní společnosti
- Příjmy ze zděděných práv
- Přijaté výživné a důchody
- Podíl na likvidačním zůstatku a vypořádací podíl
- Výhry z hazardních her

Dílčím základem daně z ostatních příjmů je částka příjmů ponížená o výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení. Výdaje lze uplatnit maximálně do výše dosažených příjmů, proto v rámci dílčího základu dle § 10 nelze vykazovat ztrátu. (Ptáčková Mísařová, Otavová, 2018, str. 59)

3.4 Sazba daně z příjmů fyzických osob

Pro rok 2024 byla sazba daně z příjmů fyzických osob stanovena na 15 % pro částku základu daně do 36násobku průměrné mzdy, což činí 1 582 812 Kč. V případě, že poplatník překročí hranici 36násobku průměrné mzdy je povinen částku, která přesahuje tuto hranici, zdanit sazbou 23 %. (ČESKO, 1992)

3.5 Daňové přiznání

Přiznání k dani z příjmů je podle § 38g zákona o daních z příjmů povinna podat každá fyzická osoba, jejíž roční úhrn příjmů, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhl 50 000 Kč. Zároveň se nesmí jednat o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, které podléhají srážkové dani či zvláštní sazby daně. Daňové přiznání má povinnost podat i poplatník, jehož roční příjmy nepřesahují hranici 50 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu. (Klimešová, 2018, str. 76)

Lhůtu pro podání řádného daňového přiznání stanovuje § 136 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád. Poplatník má povinnost podat řádné daňové přiznání do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období. Je-li přiznání k dani podáno elektronicky pomocí datové schránky,

lhůta činí 4 měsíce po uplynutí zdaňovacího období. Pokud daňové přiznání za poplatníka podává jeho daňový poradce, lhůta činí 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období.

Hnátek (2024) uvádí, že v situaci, kdy poplatník podá řádné daňové přiznání před zákonným termínem a následně zjistí, že nesprávně stanovil svou daňovou povinnost, má možnost podat opravné daňové přiznání. Ovšem pokud tuhle skutečnost zjistil po zákonném termínu podání daňového přiznání, je poplatník povinen podat do konce měsíce následujícího po tomto zjištění dodatečné daňové přiznání s opravou dané chyby.

4 OPTIMALIZACE DAŇOVÉ POVINOSTI

Optimalizací daňové povinnosti se rozumí jednání, jímž se daňový subjekt snaží způsoby, které nejsou v rozporu se zákonem, minimalizovat svou daňovou povinnost (Klimešová, 2018, str. 55). Tím může dosáhnout způsoby, které práce přibližuje v následujících kapitolách.

4.1 Nezdanitelná část základu daně

Poplatníkovi je umožněno svůj vypočtený základ daně z příjmů snížit o tzv. nezdanitelné částky (také označované jako odčitatelné položky od základu daně). Jedná se o poskytnuté dary, úroky z úvěrů na bydlení a produkty spoření na stáří. (Hnátek, 2024, str. 22)

4.1.1 Poskytnutí bezúplatného plnění

Fyzická osoba si může od vypočteného základu daně odečíst hodnotu daru, který poskytla především neziskovým organizacím, obcím, krajům, organizačním složkám státu. Bezúplatné plnění má být poskytnuto na podporu vědy, vzdělávání, výzkumu a vývoje, kultury, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu ochrany mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti. (Hnátek, 2024, str. 23)

Jak uvádí § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, úhrnná hodnota bezúplatných plnění za zdaňovací období musí přesáhnout 2 % ze základu daně nebo činit alespoň 1 000 Kč. Avšak nejvýše si může poplatník odečíst v úhrnu 15 % ze základu daně.

Pokud poplatník poskytnul bezúplatné plnění na zdravotnické účely, hodnota jednoho odběru krve nebo jejích složek se oceňuje částkou 3 000 Kč. Hodnota odběru orgánu od žijícího dárce se pak oceňuje částkou 20 000 Kč stejně jako hodnota jednoho odběru krvetvorných buněk. Ovšem za předpokladu, že dárci, tedy poplatníkovi, nebyla poskytnuta finanční odměna za poskytnutí těchto bezúplatných plnění. (Macháček, 2019, str. 26)

4.1.2 Úroky z úvěrů na bydlení

Od základu daně může fyzická osoba rovněž odečíst částku, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření, úrokům z hypotečního úvěru poskytnutého bankou. Úroky se musí snížit o státní příspěvek, pokud byl poskytnut (Hnátek, 2024, str. 27). Podmínkou pro uplatnění odpočtů úroků od základu daně je, že tyto úroky jsou použity pouze na financování bytových potřeb (Macháček, 2019, str. 32).

I v tomto případě zákon stanovuje hranici částky, kterou si může poplatník uplatnit za jedno zdaňovací období. Celková částka úroků, které lze uplatnit ze všech úvěrů poplatníků žijících v téže společně hospodařící domácnosti, nesmí za zdaňovací období překročit 150 000 Kč (Macháček, 2019, str. 33). Zákon o dani z příjmu v § 15 odst. 4 upozorňuje, že při placení úroků jen po část roku, nesmí uplatňovaná částka překročit jednu dvanáctinu této maximální částky za každý měsíc placení úroků.

4.1.3 Produkt spoření na stáří

Od roku 2024 je nově umožněno fyzickým osobám si odečíst od základu daně příspěvky na všechny daňově podporované produkty spoření na stáří a pojištění dlouhodobé péče a celkovém úhrnu maximálně 48 000 Kč ročně. (Ministerstvo financí ČR, 2024)

4.1.4 Daňová ztráta

V neposlední řadě si může poplatník od základu daně odečíst daňovou ztrátu vzniknou v předešlých zdaňovacích obdobích. Tato ztráta mohla vzniknou v případě, kdy výdaje přesáhly příjmy ze samostatné výdělečné činnosti nebo z nájmu. (Hnátek, 2024, str. 31)

Existují podmínky, na které je nutno při uplatnění daňové ztráty brát zřetel. Beránek (2021) upozorňuje, že nelze o daňovou ztrátu snížit dílčí základ daně dle § 6. Zároveň daňovou ztrátu lze uplatnit nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období, ve kterém vznikla (Dvořáková, Pitterling, Skalická, 2019, str. 106).

4.2 Slevy na dani

Fyzické osoby si mohou dle zákona o dani z příjmu uplatnit slevy na dani, které zapříčiní snížení již vypočtené výše daně. Slevy si mohou zaměstnanci uplatnit měsíčně a v případě, že daná fyzická osoba nemá žádné příjmy ze závislé činnosti, slevy na dani si uplatní v daňovém přiznání po skončení kalendářního roku. (Hnátek, 2024, str. 14)

4.2.1 Sleva na poplatníka

Sleva na poplatníka, taktéž označovaná jako základní sleva, přísluší každé osobě, jejíž příjmy podléhají zdanění daní z příjmů. Výše slevy je stejná každý měsíc, a to i bez ohledu na to, kolik měsíců poplatník pobíral zdanitelné příjmy. (Macháček, 2019, str. 66)

Při měsíčním zúčtování plátce daně (zaměstnavatel) sníží poplatníkovi (zaměstnanci), který učinil prohlášení k dani podle § 38k odst. 4 ZDP, vypočtenou měsíční zálohu na daň

o příslušnou část slevy (pro rok 2024 výše měsíční slevy na poplatníka činí 2 570 Kč). Při ročním zúčtování daně plátce odečte od vypočtené daňové povinnosti roční základní slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč. (Macháček, 2019, str. 66)

4.2.2 Sleva na manžela

Fyzická osoba má možnost si uplatnit slevu na manžela či manželku podle § 35bb zákona o dani z příjmů pouze za předpokladu, že splní dvě podmínky. Poplatník musí žít ve společně hospodařící domácnosti s manželem či manželkou a vyživovaným dítětem poplatníka, které nedovršilo věku 3 let. Zároveň manžel poplatníka nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč. (ČESKO, 1992)

V roce 2024 výše slevy na manžela činí 24 840 Kč. Pokud je manžel poplatníka držitelem průkazu ZTP/P, výše slevy se zdvojnásobí. Sleva na manžela může být uplatněna až po skončení zdaňovacího období nebo při roční zúčtování daně. (Hnátek, 2024, str. 16)

4.2.3 Sleva na invaliditu

Zákon o dani z příjmu uvádí dva druhy slevy na invaliditu, základní a rozšířenou. Základní slevu na invaliditu může fyzická osoba využít v případě, že jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu prvního nebo druhého stupně. V roce 2024 sleva činí 2 520 Kč. Rozšířenou slevu na invaliditu ve výši 5 040 Kč může využít fyzická osoba, které byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Fyzická osoba, jež je držitelem průkazu ZTP/P má nárok na slevu na dani ve výši 16 140 Kč ročně. (ČESKO, 1992)

4.3 Daňové zvýhodnění na děti

Poplatník daně z příjmů má nárok na daňové zvýhodnění na vyživované dítě, které žije společně s poplatníkem v jedné hospodařící domácnosti. Pro rok 2024 daňové zvýhodnění na první dítě činí 15 204 Kč ročně (1 267 Kč měsíčně), na druhé dítě 22 320 Kč ročně (1 860 Kč měsíčně) a na třetí a každé další dítě částka zvýhodnění činí 27 840 Kč ročně (2 320 Kč měsíčně). (Hnátek, 2024, str. 19)

Je-li vyživované dítě, na které poplatník pobírá daňové zvýhodnění, držitelem průkazu ZTP/P, výše daňového zvýhodnění se zdvojnásobí. (Vančurová, 2021, str. 317)

Za vyživované dítě se pro účely zákona o daních z příjmů rozumí dítě vlastní, osvojenec, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů či vlastní vnuk

nebo vnuk druhého z manželů, za předpokladu, že jeho rodiče nemají dostatečně vysoké příjmy na uplatnění daňového zvýhodnění. (Macháček, 2019, str. 89)

4.3.1 Základní podmínky uplatnění daňového zvýhodnění

Krajňák (2022) uvádí, že daňové zvýhodnění se poskytuje pouze za kalendářní měsíce, po které poplatník vyživuje dítě a na jehož počátku byly splněny podmínky k uplatnění. Daňové zvýhodnění lze uplatnit již v kalendářním měsíci, ve kterém se dítě narodilo nebo se začíná soustavně připravovat na budoucí povolání, a to ve výši jedné dvanáctiny patřičné částky daňového zvýhodnění (Macháček, 2019, str. 90).

Dle § 35c odst. 6 ZDP daňové zvýhodnění lze uplatnit, pokud vyživovaným dítětem je nezletilé dítě nebo dítě zletilé až do dovršení věku 26 let, a to za předpokladu, že mu není přiznán invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně a soustavně se připravuje na budoucí povolání. Daňové zvýhodnění lze též uplatnit na zletilé dítě, kterému z důvodu nemoci či úrazu není umožněno se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost.

4.3.2 Využití daňového zvýhodnění

Daňové zvýhodnění je poplatníkovi umožněno uplatnit formou slevy na dani, daňového bonusu nebo kombinací slevy na dani a daňového bonusu. (Vychopeň, 2024, str. 329)

Slevu na dani si může poplatník uplatnit až do výše jeho daňové povinnosti. Pokud poplatníkův nárok na daňové zvýhodnění přesahuje jeho daňovou povinnost, vzniklý rozdíl se stává daňovým bonusem, který mu vyplátí daňová správa nebo zaměstnavatel. Daňový bonus může být uplatněn, pokud jeho výše činí alespoň 100 Kč a zároveň má poplatník ve zdaňovacím období příjem ze zaměstnání nebo z podnikání minimálně ve výši šestinásobku minimální mzdy. (Hnátek, 2024, str. 20)

4.4 Spolupracující osoba

Ptáčková, Mísařová a Otavová (2018) informují, že dle § 13 ZDP je fyzické osobě umožněno rozdělit své příjmy a výdaje na spolupracující osoby. Spolupracující osobou se rozumí manžel či manželka poplatníka a další osoby, které žijí s poplatníkem ve společné domácnosti.

Dle Macháčka (2019) lze na spolupracující osobou rozdělit příjmy a výdaje na jejich dosažení, zajištění a udržení, které vznikly v rámci samostatné výdělečné činnosti. Dále je

možné rozdělit příjmy plynoucí z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku a příjmy z výkonu nezávislého podnikání. Nelze rozdělit příjmy a výdaje, které vznikly jako podíl na zisku společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z nájmu, ostatní příjmy a příjmy ze závislé činnosti.

Pokud spolupracující osobou bude manžel či manželka poplatníka, lze na tuto osobu rozdělit podíl maximálně ve výši 50 %. Částka připadající na spolupracující osobu, o kterou příjmy převyšují výdaje nesmí přesáhnout hranici 540 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období nebo 45 000 Kč za každý spolupracující měsíc. (Vychopeň, 2024, str. 72)

Jsou-li příjmy a výdaje rozděleny na osobu, která není manželem či manželkou poplatníka, ale přesto žije ve společně hospodařící domácnosti s poplatníkem anebo se jedná o člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu, podíl je možné rozdělit maximálně do výše 30 %. Zároveň částka, připadající v úhrnu na tyto další osoby, o kterou příjmy převyšují výdaje, smí činit nejvýše 180 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období. Za každý měsíc spolupráce částka může činit maximálně 15 000 Kč. (ČESKO, 1992)

5 POJISTNÉ NA SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

V poslední kapitole teoretické části se práce zabývá problematikou a přiblížením tématu sociálního a zdravotního pojištění České republiky.

Sociální pojištění je podle Vančurové a Zídkové (2024) ucelený a oddělený systém, který zahrnuje jak příjmovou stranu, tak i výdajovou. Sociální pojistné má z ekonomického hlediska daňový charakter, i když daní není. Tak jako daně, i sociální pojištění je odvozeno od výše příjmů, je povinné, neekvivalentní a nedobrovolné, ale na rozdíl od daní je účelové (Lajtkepová, 2024, str. 107).

Hnátek (2025) ještě doplňuje informaci, že sociální ani zdravotní pojištění poplatník nedovádí z příjmů, které mu plynou z nájemného, kapitálových příjmů a ostatních příjmů.

5.1 Sociální pojištění

Ptáčková, Mísařová a Otavová (2018) uvádí, že sociální pojištění zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na nemocenské pojištění. Sociálního pojištění v České republice upravuje zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, v platném znění.

5.1.1 Účastníci sociálního pojištění

Účastnit se sociálního pojištění mají povinnost zaměstnanci a jejich zaměstnavatelé a osoby samostatně výdělečně činné. Jinými slovy, povinnost odvádět sociální pojištění má každá osoba, která má na území ČR zdanitelné příjmy (Ptáčková, Mísařová a Otavová, 2018, str. 21). Lajtkepová (2021) dále doplňuje, že sociálního pojištění se mohou účastnit i osoby, které se dobrovolně přihlásí k důchodovému pojištění.

5.1.2 Vyměřovací základ a sazby sociálního pojištění

Hejduková (2015) upozorňuje, že pro každého pojištěnce platí jiný vyměřovací základ, jiná sazba pojistného a jiné rozhodné období.

Vyměřovacím základem pro zaměstnance je příjem, který je předmětem daně z příjmů ze závislé činnosti a není od této daně osvobozen. Sazba sociálního pojištění pro rok 2024 činí 7,1 % z vyměřovacího základu a rozhodné období činí jeden kalendářní měsíc. Pro zaměstnavatele je pak vyměřovacím základem souhrn vyměřovacích základů jejich zaměstnanců, sazba činí 24,8 % z vyměřovacího základu a rozhodné období je také

kalendářní měsíc. (Hejduková, 2015, str. 78). Lajtkepová (2021) uvádí, že maximální vyměřovací základ pro zaměstnance nesmí překročit částku odpovídající 48násobku průměrné mzdy, což pro rok 2024 činí 2 110 416 Kč.

OSVČ si může částku vyměřovacího základu sama určit, ale tato částka nesmí být nižší než 55 % jejího daňového základu za kalendářní rok. Maximální vyměřovací základ je stejný jako pro zaměstnance. Ale na rozdíl od zaměstnanců, je pro OSVČ určen minimální vyměřovací základ. Pokud OSVČ vykonává hlavní samostatnou výdělečnou činnost, její minimální vyměřovací základ činí součin částky 13 191 Kč a počet kalendářních měsíců, po které vykonávala hlavní samostatnou výdělečnou činnost. V případě, že OSVČ vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, minimální vyměřovací základ činí součin částky 4 837 Kč a počet kalendářních měsíců výkonu vedlejší činnosti. Sazba sociální pojištění pro OSVČ činí pro rok 2024 29,2 % z vyměřovacího základu. Rozhodným obdobím je kalendářní rok. (Česká správa sociálního zabezpečení, 2023)

Pro osoby, které jsou dobrovolně účastné důchodového pojištění, je vyměřovacím základem částka, kterou si sama určí. Avšak musí se jednat minimálně o 25 % průměrné měsíční mzdy. Sazba pojistného činí 28 % a rozhodné období je kalendářní měsíc. (Hejduková, 2015, str. 78)

5.2 Zdravotní pojištění

Veřejné zdravotní pojištění je v České republice vymezeno zákonem č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů (Lajtkepová, 2021, str. 122). Zdravotně pojištěn je v ČR každý, kdo zde má trvalý pobyt nebo je zaměstnán u zaměstnavatele, který má v ČR sídlo nebo trvalý pobyt (Hejduková, 2015, str. 80).

5.2.1 Účastníci zdravotního pojištění

Lajtkepová (2021) vyjmenovává plátce zdravotního pojištění, kterými jsou zaměstnanci a zaměstnavatelé, OSVČ, osoby bez zdanitelných příjmů a stát. Stát hradí zdravotní pojištění za osoby, které jsou příjemci důchodů, nezaopatřené děti, nezaměstnané osoby v evidenci úřadů práce, osoby ve vazbě nebo výkonu trestu, osoby na mateřské a rodičovské dovolené a osoby sociálně potřebné.

5.2.2 Vyměřovací základ a sazby zdravotního pojištění

Obecně platí, že sazba zdravotního pojištění činí 13,5 % z vyměřovacího základu. Pro výpočet částky pojistného u zaměstnanců a zaměstnavatelů se za vyměřovací základ považuje výše skutečných dosažených příjmů ze závislé činnosti. Zaměstnanec odvádí ze své hrubé mzdy 4,5 % a zaměstnavatel za svého zaměstnance odvede 9 % (Lajtkepová, 2021, str. 122). Pro zdravotní pojištění není stanovena maximální hranice, ale musí se dodržovat minimální měsíční částka pojistného, která činí 13,5 % z minimální měsíční mzdy. Pro rok 2024 minimální měsíční platba pojistného činí 2 552 Kč (Vojenská zdravotní pojišťovna ČR, 2023).

U OSVČ je vyměřovacím základem 50 % z rozdílu příjmů a výdajů. Sazba činí 13,5 % a rozhodným obdobím je kalendářní rok (Hejduková, 2015, str. 71). Maximální vyměřovací základ pro OSVČ není stanoven, ale minimální ano. Minimální měsíční vyměřovací základ je 50 % průměrné mzdy platné daný rok. Pokud OSVČ nedosáhla minimálního vyměřovacího základu, je povinna odvést pojistné z minimálního vyměřovacího základu (Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, 2024).

Hejduková (2015) dále uvádí, že pro osoby bez zdanitelných příjmů je vyměřovacím základem minimální mzda a sazba zdravotního pojištění je také 13,5 %, což znamená, že v roce 2024 jsou tyto osoby povinny měsíčně odvádět částku 2 552 Kč. Za rozhodné období se považuje kalendářní měsíc.

Pro stát, jako plátce zdravotního pojištění za vymezené skupiny osob, je vyměřovacím základem pro rok 2024 částka 15 440 Kč. Z této částky se vypočítá zdravotní pojištění ve výši 13,5 %, což za měsíční platbu pojistného činí 2 085 Kč za pojištěnce. (Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, 2024).

II PRAKTICKÁ ČÁST

6 CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ FYZICKÉ OSOBY

V první kapitole praktické části bakalářská práce představuje vybranou fyzickou osobu a původ jejich příjmů, které bude v následujících kapitolách analyzovat a optimalizovat.

Vybraná fyzická osoba si nepřeje být jmenována, proto pro účely zpracování bakalářské práce bude označována jako pan X.

Pan X je daňovým rezidentem ČR a od roku 2019 je zaměstnán na hlavní pracovní poměr jako strojník čističky odpadních vod. U tohoto zaměstnavatele každoročně podepisuje prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Dále každoročně uzavírá dohodu o provedení práce na období od června do prosince. Na základě této dohody provádí práci správce fotbalového hřiště. Z tohoto zaměstnání je mu daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně.

Poslední pravidelný příjem panu X plyne z pronájmu bytu. Jedná se o zařízení byt 2+kk ve Zlínském kraji. Měsíční nájem činí 12 000 Kč + 5 500 Kč záloha na energie. Po celý rok 2024 byl byt pronajímán stejnému nájemci.

Během roku pan X vypůjčil svému sousedovi zahradní traktor a za tuhle služby obdržel 1 500 Kč. Jednalo se o jednorázový příjem, který se již během roku neopakoval.

Pan X má manželku a dvě děti. Jeho manželka nemá dostatečně nízké příjmy na to, aby si mohl uplatnit slevu na manželku a zároveň si nemůže uplatnit daňové zvýhodnění, protože se s manželkou dohodli, že zvýhodnění bude uplatňovat právě ona. Také mu nebyla přiznána invalidita a není držitelem průkazu ZTP/P. Tudíž si pan X může uplatnit pouze základní slevu na poplatníka.

Pan X si pravidelně spoří na důchod prostřednictvím penzijního připojištění se státním příspěvkem. Každý měsíc odvádí částku 2 000 Kč, což znamená, že za celý kalendářní rok jeho celková hodnota vložených peněžních prostředků na penzijní připojištění činí 24 000 Kč.

Během roku 2024 pan X daroval peněžní příspěvek fotbalovému klubu ve výši 5 000 Kč. Peněžní prostředky byly využity na nákup tréninkových pomůcek.

7 VÝPOČET DAŇOVÉ ZATÍŽENOSTI VYBRANÉ FYZICKÉ OSOBY

V druhé kapitole praktické části práce vypočítává a analyzuje dílčí základy daně podle § 6, § 9 a § 10 ZDP. Dále zjišťuje konečnou daňovou povinnost pana X před optimalizací.

7.1 Příjmy ze závislé činnosti (§ 6)

Jak již bylo uvedeno v první kapitole praktické části, pan X byl v roce 2024 zaměstnán u dvou různých zaměstnavatelů. U prvního z nich vykonával práci na základě hlavního pracovního poměru, což představuje jeho hlavní zdroj příjmů. U druhého zaměstnavatele pracuje na základě dohody o provedení práce.

7.1.1 Hlavní pracovní poměr

Pan X po celé zdaňovací období 2024 pracoval na základě smlouvy o hlavním pracovním poměru jako strojník čističky odpadních vod. Jeho pracovní náplní byla obsluha a řízení technologických procesů při čištění odpadních vod a údržba areálu, ve kterém vykonával práci. Jeho pracovní doba byla 8 hodin 5 dní v týdnu.

Úhrn hrubých mezd pana X za rok 2024 činil 430 401 Kč. Skutečně sražené zálohy na daň z příjmů od odečtu základní slevy na poplatníka činily v součtu 36 035 Kč. Sociální pojištění odvedl ve výši 30 559 Kč a zdravotní pojištění ve výši 19 369 Kč.

Tabulka 1 Příjmy z hlavního pracovního poměru

Položka	Částka v Kč
Úhrn hrubých mezd	430 401
Sociální pojištění (7,1 %)	30 559
Zdravotní pojištění (4,5 %)	19 369
Sražené zálohy na daň	36 035

7.1.2 Dohoda o provedení práce

Na základě dohody o provedení práce, kterou pan X uzavřel s příslušným městským úřadem, vykonával práci správce fotbalového hřiště od června do prosince roku 2024. Náplní práce

byla údržba hrací plochy a šaten a pomoc při organizaci fotbalových turnajů. Činnost vykonával převážně o víkendech.

Úhrn zaúčtovaných příjmů za rok 2024 činil 64 575 Kč. Z důvodu nepodepsání prohlášení poplatníka a nepřekročení limitu 11 499 Kč, byla panu X sražená daň vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně v celkové výši 9 686 Kč. Pan X nemusel z tohoto příjmu odvádět sociální ani zdravotní pojištění, protože nepřesáhl rozhodnou částku 11 499 Kč.

Nutno podotknout, jelikož je daň, vybíraná srážkou podle zvláštní sazby daně, považována za konečnou daňovou povinnost poplatníka, není povinností ji uvádět v daňovém přiznání. Proto se pan X rozhodl tento příjem neuvádět ve svém daňovém přiznání.

Tabulka 2 Příjmy z dohody o provedení práce

Položka	Částka v Kč
Úhrn zaúčtovaných příjmů	64 575
Sociální pojištění	0
Zdravotní pojištění	0
Sražená daň vybíraná srážkou	9 686

7.2 Příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a kapitálového majetku (§ 7 a § 8)

V průběhu roku 2024 pan X neevidoval žádné příjmy, které by plynuly ze samostatné výdělečné činnosti. Rovněž mu nevznikly žádné zdanitelné příjmy z kapitálového majetku zdaňovaného podle ZDP.

7.3 Příjmy z nájmu (§ 9)

Za rok 2024 celkový úhrn příjmů z nájmu pana X činil 144 000 Kč.

Pan X za rok 2024 evidovat skutečné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Na základě dohody s jeho nájemcem byla provedena výměna elektronického spotřebiče. Jednalo se o starou pračku, která byla, stejně jako většina vybavení bytu, součástí nájmu. Nová pračka stála 9 390 Kč včetně DPH a doprava činila 338 Kč. Novou pračku

pan X nainstaloval do bytu sám, tudíž nemusel platit práci instalatéra. Celkové výdaje na pořízení nové pračky činily 9 728 Kč.

Dalším výdajem byla oprava kapajícího kohoutku v koupelně. Byla zapotřebí výměna celé baterie, která stála 1 579 Kč včetně DPH. Za práci instalatéra pan X zaplatil 600 Kč. Celkové výdaje na výměnu umyvadlové baterie činily 2 179 Kč.

Pan X si také platí pojištění pronajímaného bytu. Konkrétně platí pojištění nemovitosti a pojištění domácnosti, jelikož pronajatý byt je plně zařízený. Pojištění nemovitosti pana X v roce 2024 stálo 2 000 Kč a pojištění domácnosti 1 700 Kč. Dohromady na pojištění zaplatil 3 700 Kč.

Pan X zaplatil v květnu 2024 daň z nemovitosti na pronajímaný byt ve výši 1 489 Kč.

Tabulka 3 Dílčí základ daně z příjmů z nájmu

Položka	Částka v Kč
Příjmy	144 000
Skutečné výdaje	17 096
• Koupě pračky	9 728
• Výměna kohoutku	2 179
• Pojištění	3 700
• Daň z nemovitosti	1 489
Dílčí základ daně z příjmů	126 904

7.4 Ostatní příjmy (§ 10)

Pan X vlastní pozemek se zahradou o rozloze přibližně 2 000 m², kterou si sám udržuje. Proto se rozhodl si pořídit zahradní traktor, který v roce 2024 jedenkrát vypůjčil svému sousedovi. Za vypůjčení obdržel od svého souseda 1 500 Kč. Jelikož tento příjem nepřekročil hranici 30 000 Kč, nemusí jej zdanit a uvádět ve svém daňovém přiznání.

Žádné další příjmy podle § 10 již pan X neeviduje.

7.5 Odčitatelné položky (§ 15)

Pan X daroval místnímu fotbalovému klubu, který je zapsán v rejstříku spolků, peněžní prostředky v hodnotě 5 000 Kč. Tento dar byl využit pro nákup tréninkových pomůcek. Pan X si může od základu daně odečíst celou výši daru, protože přesáhl hranici 1 000 Kč a zároveň nepřekračuje 15% limit ze základu daně.

Dále si pan X už 7 let spoří na penzijní připojištění se státním příspěvkem. Měsíčně na toto připojištění odvádí 2 000 Kč. Tudíž celková částka zaplaceného pojistného činí 24 000 Kč. Pro první polovinu roku 2024 maximální hodnota státního příspěvku činila 1 000 Kč a od druhé poloviny roku se zvýšila na 1 700 Kč. Proto si pan X může od základu daně odečíst částku 7 800 Kč ($12\,000 - 6\,000 + 12\,000 - 10\,200 = 7\,800$ Kč).

Tabulka 4 Odčitatelné položky od základu daně

Odčitatelné položky od základu daně	Částka v Kč
Dar	5 000
Penzijní připojištění	7 800
Celková hodnota odčitatelných položek	12 800

7.6 Základ daně a daňová povinnost

Základem daně z příjmů je součet dílčích základů daně. V případě pana X je dílčím základem daně ze závislé činnosti úhrn hrubých mezd ve výši 430 401 Kč. Druhým dílčím základem daně je základ daně z nájmu, který se rovná rozdílu celkových příjmů a skutečně vynaložených výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Pro pana X se v roce 2024 jednalo o částku 126 904 Kč.

Součet dílčích základů daně tvoří celkový základ daně ve výši 557 305 Kč, od kterého lze odečíst hodnotu odčitatelných položek. V případě pana X odčitatelné položky činí 12 800 Kč. Nový základ daně tvoří 544 505 Kč.

Pro výpočet daně je zapotřebí tento základ daně zaokrouhlit na stokoruny dolů, tzn. na částku 544 500 Kč. Daň se vypočítá jako 15 % z celkového základu daně, tj. 81 675 Kč. Jelikož pan X vykonával práci na základě smlouvy o hlavním pracovním poměru, kde

podepsal prohlášení k dani, byly mu sraženy ze mzdy zálohy na daň v celkové hodnotě 36 035 Kč. Zároveň má nárok na základní slevu na poplatníka ve výši 30 840 Kč.

Konečná daňová povinnost před optimalizací pro pana X činí 14 800 Kč.

Tabulka 5 Výpočet daňové povinnosti za rok 2024 před optimalizací

Položka	Částka v Kč
Dílčí základ daně dle § 6 (HPP)	430 401
Dílčí základ daně dle § 9	126 904
Celkový základ daně	557 305
Odčitatelné položky dle § 15	12 800
• Dar	5 000
• Pojištění	7 800
Základ daně po odečtu § 15	544 505
ZD po zaokrouhlení	544 500
Daň (15 %)	81 675
Sleva na poplatníka	30 840
Daňová povinnost	50 835
Úhrn sražených záloh na dani	36 035
Konečná daňová povinnost (doplatek)	14 800

8 MOŽNOSTI DAŇOVÉ OPTIMALIZACE

V následující kapitole práce uvádí možnosti, jak by pan X mohl optimalizovat svůj základ daně a snížit konečnou daňovou povinnost.

8.1 Příjmy z nájmu

Příjmy z nájmu lze optimalizovat různými způsoby, které práce analyzuje v následujících podkapitolách.

8.1.1 Paušální výdaje

Pan X má na výběr z možnosti uplatňování skutečně vynaložených výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů z nájmu nebo může uplatňovat výdaje paušálem.

V předchozí kapitole bylo zjištěno, pokud pan X uplatňovat skutečně vynaložené výdaje, jeho základ daně by byl ve výši 126 904 Kč. Tento základ daně vychází z rozdílu mezi jeho celkovými příjmy z nájmu a skutečně doloženými výdaji.

Pokud by pan X zvolil možnost uplatňovat výdaje paušálem, tohle rozhodnutí by mu umožnilo uplatnit výdaje ve výši 30 % z dosažených příjmů, maximálně však do limitu 600 000 Kč. Příjmy pana X v roce 2024 činily 144 000 Kč. Po vypočtení 30 % z 144 000 Kč si může pan X uplatnit výdaje ve výši 43 200 Kč. Což by původní základ daně snížilo na částku 100 800 Kč, tj. o 26 104 Kč nižší základ daně.

Z uvedeného vyplývá, že při současné výši dosažených příjmů a výdajů je pro pana X výhodnější zvolit uplatnění výdajů paušálem, protože mu tato varianta umožní snížit základ daně o vyšší částku, a tím pádem jeho konečná daňová povinnost bude také nižší.

Tabulka 6 Porovnání skutečných výdajů a paušálních

Položka	Skutečné výdaje (v Kč)	Paušální výdaje (v Kč)
Příjmy dle § 9	144 000	144 000
Uplatnitelné výdaje	17 096	43 200
Dílčí základ daně dle § 9	126 904	100 800

Další výhodou uplatňování výdajů paušálem je úspora administrativní práce. Pokud by pan X uplatňoval skutečné výdaje, musel vést daňovou evidenci nebo účetnictví. Naproti

tomu při zvolení uplatňování výdajů paušálem by panu X stačilo vést evidenci dosažených příjmů za zdaňovací období.

8.1.2 Odpisy

Pan X doposud neuvažoval o možnosti uplatnění daňových odpisů svého pronajímaného bytu. Pořizovací cena bytu činí 3 980 000 Kč. Z pohledu zákona o dani z příjmů je tento majetek zařazen do 5. odpisové skupiny, tudíž jej lze odepisovat po dobu 30 let.

Při rovnoměrné odpisování by v prvním roce odpisování pořizovací cena bytu byla vynásobena sazbou ve výši 1,4 %, tudíž částka odpisu by se rovnala 55 720 Kč ($3\,980\,000 \cdot 0,014$). V dalších letech by pro výpočet odpisu byla použita sazba 3,4 % a částka odpisů by tak činila 135 320 Kč ($3\,980\,000 \cdot 0,034$).

V případě, že by pan X začal uplatňovat skutečně vynaložené výdaje na rozdíl od paušálních výdajů, mohl by si celou hodnotu těchto odpisů zahrnout mezi daňově uznatelné výdaje. Tím by došlo ke snížení základu daně, a tedy i k nižší výsledné daňové povinnosti.

Výpočet základu daně pro první rok odpisování:

$$144\,000 - (9\,728 + 2\,179 + 3\,700 + 1\,489 + 55\,720) = 71\,184 \text{ Kč}$$

Výpočet základu daně pro další roky odpisování (při stálých příjmech a výdajích):

$$144\,000 - (9\,728 + 2\,179 + 3\,700 + 1\,489 + 135\,320) = -8\,416 \text{ Kč}$$

Z výše uvedeného je zřejmé, že zavedením odpisování může pan X výrazně snížit svůj daňový základ. V tento okamžik lze říci, že je pro pana X velmi výhodné uplatňovat skutečné výdaje namísto paušálních výdajů. Zejména v dalších letech, kdy bude hodnota odpisů vyšší. Další výhodou zahrnutí odpisů je také jejich dlouhodobá funkce optimalizace daně.

Tabulka 7 Porovnání skutečných výdajů s odpisy a paušálních výdajích v roce 2024 a 2025

Položka	2024		2025
	Skutečné výdaje (v Kč)	Paušální výdaje (v Kč)	Skutečné výdaje (v Kč)
Příjmy dle § 9	144 000	144 000	144 000
Uplatnitelné výdaje	72 816	43 200	152 416
• Koupě pračky	9 728	-	9 728

• Výměna kohoutku	2 179	-	2 179
• Pojištění	3 700	-	3 700
• Daň z nemovitosti	1 489	-	1 489
• Odpisy	55 720	-	135 320
Dílčí základ daně dle § 9	71 184	100 800	- 8 416

Tabulka č. 7 ukazuje, jak by při stálých příjmech z nájmu a stálých výdajích ovlivnily odpisy základ daně v dalších letech. Bylo zjištěno, že výdaje by činily 152 416 Kč a po odečtu příjmů v hodnotě 144 000 Kč, by panu X vznikl základ daně - 8 416 Kč, tudíž by vykazoval ztrátu, díky které by jeho daňová povinnost pro tento konkrétní rok byla nulová. A v následujících zdaňovacích obdobích, by mohl použít tuto ztrátu pro snížení základu daně. Proto si pan X může dovolit zvýšit cenu nájemného, bez obavy, že by se mu výrazně navýšila daňová povinnost.

8.1.3 Zvýšení nájemného

Pokud by se pan X rozhodl v následujících zdaňovacích obdobích zvýšit cenu nájemného svého pronajímaného bytu, zapříčinilo by to zvýšení základu daně, tedy i zvýšení daně z příjmů.

Práce uvažuje s možností, že by pan X od roku 2025 zvýšil nájemné z 12 000 Kč měsíčně na 15 000 Kč měsíčně. Roční příjem z nájmu by tedy činil 180 000 Kč. Práce bere v potaz, že by pan X už druhým rokem uplatňoval odpisy ve výši 135 320 Kč, daň z nemovitostí a pojištění by byly neměnné a nevznikaly by žádné další výdaje. Celkové výdaje by se pak rovnaly 140 509 Kč. Základ daně po zvýšení nájemného by činil 39 491 Kč.

Lze si povšimnout, že i když by pan X zvýšil cenu nájemného, stále by díky uplatnění odpisů vykazoval nižší základ daně než předešlé období, kdy se ZD rovnal 71 184 Kč.

Pokud by se pan X rozhodl ponechat cenu nájemného ve výši 12 000 Kč měsíčně, jeho předpokládaným základ daně by byla částka 3 491 Kč. Ovšem, pokud by zvýšil nájemné, získá vyšší příjem a více peněžních prostředků, které by mohl vynaložit na jiné účely či pro

osobní spotřebu. Potažmo základ daně v hodnotě 39 491 Kč by mohl snížit jinými způsoby optimalizace, jako například navýšením odčitatelných položek od základu daně.

Tabulka 8 Porovnání možnosti zvýšení nájemného v příštím roce

Položka	Zvýšení nájemného (v Kč)	Stálá výše nájemného (v Kč)
Příjmy	180 000	144 000
Výdaje	140 509	140 509
• Pojištění	3 700	3 700
• Daň z nemovitosti	1 489	1 489
• Odpisy	135 320	135 320
Dílčí základ daně dle § 9	39 491	3 491

8.2 Odčitatelné položky

Pan X každoročně přispívá místnímu fotbalovému klubu částkou 5 000 Kč. Z důvodu optimalizace základu daně by mohl tuhle částku v následujících zdaňovacích obdobích navýšit na 10 000 Kč.

Další odčitatelnou položkou, kterou pan X každoročně uplatňuje je penzijní připojištění. Doposud ročně odvede částku 24 000 Kč, díky které si může základ daně snížit o 7 800 Kč. Pokud by se rozhodl navýšit měsíční odvody na částku 3 000 Kč, tudíž by ročně zaplatil na penzijním připojištění 36 000 Kč. Po odečtu maximálního státního příspěvku 1 700 Kč měsíčně, by bylo možné panu X od základu daně odečíst 15 600 Kč.

Celková hodnota nezdánitelné části základu daně by činila po aplikaci změn 25 600 Kč. Za předpokladu, že by tato hodnota nepřesáhla hranici 15 % ze základu daně, mohl by si ji pan X celou uplatnit. V porovnání s rokem 2024, kdy odčitatelné položky v součtu činily 7 800 Kč, se jedná o změnu 17 800 Kč.

Tabulka 9 Hodnota odčitatelných položek po doporučeném navýšení

Odčitatelné položky od základu daně	Částka v Kč
Dar	10 000
Penzijní připojištění	15 600
Celková hodnota odčitatelných položek	25 600

8.3 Dohoda o provedení práce

Již dříve bylo zmíněno, že je v kompetenci poplatníka pobírajícího příjmy z dohod zdaněné srážkovou daní, zdali tyto příjmy uvede ve svém daňovém přiznání. Pan X doposud neuvažoval o možnosti, zahrnout příjmy z dohody o provedení práce do přiznání k dani.

Tabulka č. 10 představuje porovnání již optimalizovaného výpočtu daňové povinnosti pro rok 2024 pana X bez zahrnutí příjmu z DPP a zahrnutí těchto příjmů

Tabulka 10 Zvýšení daně po hypotetickém zvýšení příjmů plynoucích z DPP

Položka	ZD bez příjmů z DPP	ZD s příjmy z DPP
Dílčí základ daně dle § 6 (HPP)	430 401	430 401
Dílčí základ daně dle § 6 (DPP)	-	64 575
Dílčí základ daně dle § 9	71 184	71 184
Základ daně	501 585	566 160
Odčitatelné položky dle § 15	12 800	12 800
Základ daně po odečtu § 15	488 785	553 360
Zaokrouhlený ZD	488 700	553 300
Daň	73 305	82 995
Sleva na dani	30 840	30 840
Daň po slevě	42 465	52 155
Úhrn vyplacených záloh	36 035	36 035
Úhrn sražené daně z DPP	-	9 686
Konečná daňová povinnost (doplatek)	6 430	6 434

Výhodou uvedení těchto příjmů může být, při nižších příjmech, možnost daňového přeplatku. V případě pan X rozdíl činí pouze 4 Kč, který vznikl z důvodu rozdílného zaokrouhlování při měsíční výpočtu daně a ročním zúčtování. Ale zahrnutí příjmů z dohody zvýší jeho prokazatelný příjem, což by mohlo být užitečné panu X v případě, kdy by žádal o půjčku. Uvádění těchto příjmů také zvyšuje transparentnost vůči finančnímu úřadu.

8.3.1 Zvýšení příjmů z dohody o provedení práce

Kdyby došlo v příštích letech ke zvýšení příjmů z dohody o provedení práce pana X, mělo by to dopad jak na zvýšení daně, tak i na odvody sociálního a zdravotního pojištění. Pokud by v následujícím roce 2025 pan X obdržel měsíční příjem přesahující limit, tj. 11 499 Kč a vyšší, vznikla by panu X povinnost odvádět sociální a zdravotní pojištění i z tohoto druhu příjmu.

Pan X pracuje na základě dohody vždy od června do prosince, tj. 7 měsíců. Kdyby bylo pracováno s možností, že jeho měsíční odměna za práci by činila přesně 11 500 Kč, roční úhrn příjmů z dohody by pak byl ve výši 80 500 Kč. Při překročení limitu se z tohoto příjmu již odvádí zálohová daň, která by byla ve výši 12 075 Kč. Také by musel pan X odvádět sociální pojištění v pravděpodobné výši 5 716 Kč a zdravotní pojištění 3 623 Kč.

Pan X by měl povinnost tento příjem zahrnout do svého daňového přiznání

Tabulka 11 Zvýšení daně po hypotetickém zvýšení příjmů plynoucích z DPP

Položka	DPP k roku 2024 (v Kč)	DDP k roku 2025 (v Kč)
Úhrn příjmů	64 575	80 500
Sociální pojištění	0	5 716
Zdravotní pojištění	0	3 623
Daň	9 686	12 075

Z důvodu možného zvýšení daňové povinnosti, by měl pan X více apelovat na optimalizaci daně, a to zvýšením hodnoty odčitatelných položek, uplatnění skutečných výdajů v rámci optimalizace základu daně z příjmů z nájmu a s tím i navazující odpisování bytu. Snížit nově navýšenou daň by mohlo uplatnění daňového zvýhodnění na první dítě v hodnotě 15 204 Kč. Tato možnost optimalizace by mu mohla absorbovat celou daň z příjmu z DPP, a ještě by mohla snížit daň vyplývající z ostatních druhů příjmů.

8.4 Daňové zvýhodnění

Pan X se svou manželkou paní Y mají dvě děti. První dítě má 17 let a dokončuje střední školu. Druhé dítě má 20 let a prezenčně studuje na vysoké škole. Doposud daňové zvýhodnění na obě děti uplatňuje manželka pana X.

Ovšem, pokud by se manželé dohodli na možnosti, že by na první dítě pobíral daňové zvýhodnění pan X a druhé dítě by si nadále uplatňovala paní Y, pomohlo by to panu X snížit konečnou daň.

Zákon o dani z příjmů umožňuje poplatníkovi uplatnit daňové zvýhodnění ve svém daňovém přiznání i přesto, že jeho manželka čerpala měsíční zvýhodnění v průběhu roku. Ovšem v tomto případě by musela paní Y ve svém daňovém přiznání uvést pouze jedno dítě, na které bude nadále uplatňovat zvýhodnění, tudíž by se jí snížila hodnota daňových bonusů a musela by měsíční bonusy, které jí byly během roku vyplaceny vrátit, potažmo by mohla mít povinnost dopláct vzniklý daňový nedoplatek. Z tohoto neefektivního důvodu práce uvažuje s možností, že by si manželé daňové zvýhodnění přerozdělili následující rok, tudíž v roce 2025. Práce se především zaměřuje na dopad uplatnění daňového zvýhodnění u pana X, nikoli u paní Y.

Pro účely provedení analýzy dopadu uplatnění daňového zvýhodnění v následujícím roce 2025, práce bere v potaz, že hypotetický základ daně pana X bude ve výši 534 467 Kč ($430\,401 + 64\,575 + 39\,491 = 534\,467$ Kč). Je pracováno s variantou, že by pan X aplikovat doposud doporučené možnosti optimalizace, tudíž by v dalším roce uváděl do daňového přiznání příjmy plynoucí z DPP, navýšil by cenu nájemného a zvýšil by hodnotu odčitatelných položek na 25 600 Kč.

Paní Y za rok 2024 měla příjmy pouze ze závislé činnosti, kde jí byla zaúčtována a vyplacena hrubá mzda 342 741 Kč a úhrn vyplacených daňových bonusů činil 16 773 Kč. Pokud by se tedy manželé dohodli na variantě, že by si pan X od roku 2025 uplatňovat daňové zvýhodnění na první dítě a paní Y by si stále uplatňovala daňové zvýhodnění na druhé dítě, daňová povinnost paní Y by se hypoteticky nemusela navýšit a mohla by nadále vykazovat daňový bonus, či by odvedla nízkou částku na dani z příjmu. Panu X by uplatnění daňového zvýhodnění mohlo pomoci snížit konečnou daň na částku 30 267 Kč. V komparaci s daňovou povinností po slevách v roce 2024, kdy daň činila 52 155 Kč, se jedná o rozdíl 21 888 Kč.

Tabulka 12 Dopad uplatnění daňového zvýhodnění v roce 2025

Položka	Pan X
Základ daně	534 467
Celková hodnota odčitatelných položek	25 600
Základ daně po odečtu § 15	508 867
Zaokrouhlený základ daně	508 800
Daň	76 320
Sleva na dani	30 840
Daň po slevách	45 480
Daňové zvýhodnění	15 204
Konečná daňová povinnost	30 267

8.5 Výpočet daňové povinnosti po optimalizaci (r. 2024)

Na závěr kapitoly č. 8 práce uplatňuje možnosti daňové optimalizace aplikovatelné v roce 2024 a vypočítává konečnou daňovou povinnost pana X.

Dílčí základ daně ze závislé činnosti nelze přímo ovlivnit, takže pozůstává v hodnotě 430 401 Kč z hlavního pracovního poměru a do tohoto základu daně bude zahrnut i příjem z dohody o provedení práce v celkové částce 64 575 Kč.

Dle dříve provedených výpočtů, by bylo pro pana X optimální možností uplatňovat skutečně vynaložené náklady pro možnost optimalizace základu daně z příjmu z nájmu. Skutečně vynaložené výdaje mu umožní uplatňovat odpisy, které tvoří nejpodstatnější část výdajů, pro rok 2024 činí 55 720 Kč. Díky odpisům dílčí základ daně dle § 9 pro rok 2024 činí 71 184 Kč. V porovnání s původně vykázaným základem daně 126 904 Kč, se jedná o 44% snížení.

Celkový základ daně činí 556 160 Kč. Po odečtu odčitatelných položek od základu daně v hodnotě 12 800 Kč a zaokrouhlení na stovky dolů, je vykazován základ daně 553 300 Kč. Z této sumy se vypočítá 15% daň z příjmů, která je rovna 82 995 Kč. Po uplatnění základní slevy na dani, daňová povinnost pana X je ve výši 52 155 Kč. Rovněž je nutné z této částky

odečíst úhrn sražených záloh na dani jak z hlavního pracovního poměru, tak i nově z dohody o provedení práce. Po uskutečnění tohoto kroku je zjištěna konečná daňová povinnost, ze které vyplývá, že pan X má povinnost doplatit daň ve výši 6 434 Kč.

Tabulka 13 Výpočet konečné daňové povinnosti po aplikaci optimalizace pro rok 2024

Položka	Částka v Kč
Dílčí základ daně dle § 6 (HPP)	430 401
Dílčí základ daně dle § 6 (DPP)	64 575
Dílčí základ daně dle § 9	71 184
Celkový základ daně	556 160
Odčitatelné položky dle § 15	12 800
• Dar	5 000
• Penzijní připojištění	7 800
Základ daně po odečtu § 15	553 360
Zaokrouhlený základ daně	553 300
Daň (15 %)	82 995
Slevy na dani (sleva na poplatníka)	30 840
Daň po slevách	52 155
Úhrn sražených záloh	36 035
Úhrn sražené daně z DPP	9 686
Konečná daňová povinnost (doplatek)	6 434

9 DOPORUČENÍ

V poslední kapitole bakalářská práce uvádí doporučení pro pana X pro nejefektivnější daňovou optimalizaci v roce 2024 a následně nastiňuje hypotetickou situaci a možné dopady optimalizace daně v následujícím roce.

9.1 Doporučení pro rok 2024

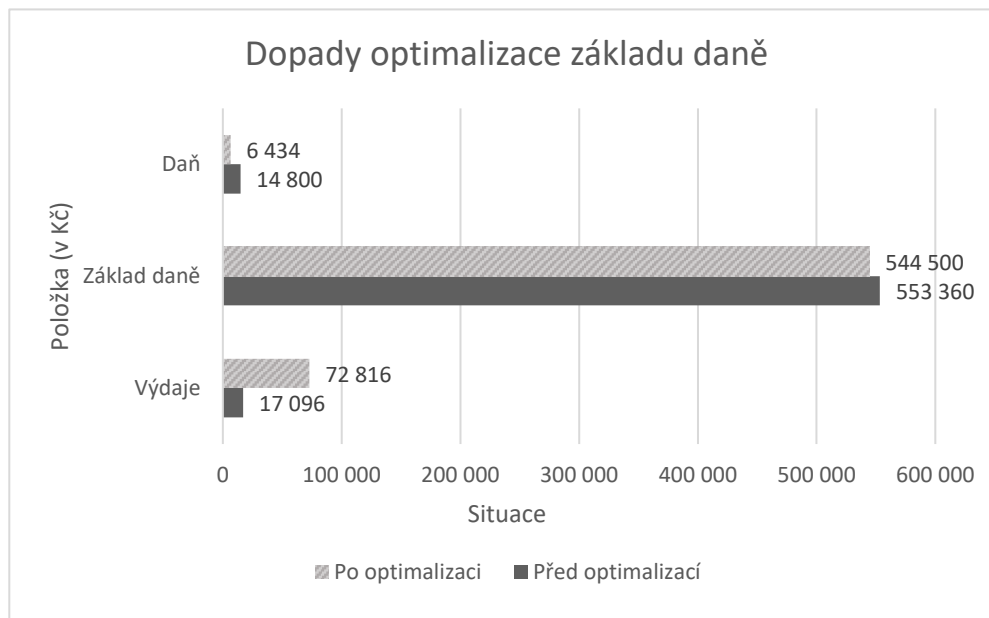
Na základě provedených výpočtů v kapitole č. 8, práce panu X doporučuje v rámci optimalizace dílčího základu daně dle § 6 plynoucího z dohody o provedení práce, tyto příjmy zahrnovat do daňového přiznání. I když jejich uvedení v přiznání způsobilo zvýšení konečné daně o 4 Kč, jedná se o nevýznamnou částku. Zahrnutí těchto příjmů do daňového přiznání zvýší celkové vykazované příjmy pana X, které mohou být užitečné v případě, kdyby si pan X potřeboval sjednat půjčku od banky. Také uvedení příjmů z dohody zvyšuje transparentnost vůči finančnímu úřadu.

Pro dosažení nejefektivnější optimalizace dílčího základu daně z příjmů z nájmu dle § 9 ZDP, je zapotřebí uplatňovat skutečné výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. To ovšem platí pouze za předpokladu, že by pan X započal odepisovat pronajímáný byt. Hodnota odpisů by skokově navýšila evidované výdaje a pan X by z původního základu daně 126 904 Kč vykazoval nově vzniklý základ daně ve výši 71 184 Kč. Uplatnění této možnosti optimalizace mělo za následek snížení dílčího základu daně o 43,9 %.

Hodnotu odčitatelných položek od základu daně nelze v roce 2024 již změnit, proto je možnost jejich přínosnosti při optimalizaci analyzována v následujícím zdaňovacím období. V roce 2024 tedy zůstaly na hodnotě 12 800 Kč. Totéž platí i pro uplatnění daňového zvýhodnění na první dítě, které by bylo vzhledem k paní Y vhodnější využít až v dalším roce.

Celkový základ daně se nikterak významně nezměnil, a to z důvodu zahrnutí příjmů z dohody o provedení práce, které ho navýšily. Zařazení příjmů z DPP sice navýšilo základ daně pana X, ale nově vykazovaný dílčí základ daně z nájmu ho pomohl snížit. Proto došlo ke změně základu daně pouze o 8 860 Kč.

Konečná daňová povinnost byla před optimalizací ve výši 14 800 Kč. Po aplikaci veškerých možností optimalizace a odečtení sražené daně vybírané srážkou z DPP, se podařilo daň snížit na 6 434 Kč. Jedná se o redukci až o 43,5 %.

Graf 1 Dopady optimalizace základu daně

9.2 Doporučení pro následující rok 2025

Práce nabízí panu X možnosti optimalizace, které by mohl aplikovat v roce 2025. Mezi hlavní doporučení patří navýšení hodnoty odčitatelných položek a uplatnění daňového zvýhodnění na první vyživované dítě.

Práce uvažuje s možností, že by pan X v následujícím roce měl stejné příjmy ze zaměstnání jako v roce 2024. Na základě doporučení o zvýšení nájemného, uplatnění odpisů a při stálých výdajích, by vykazoval dílčí základ daně z příjmů ve výši 39 491 Kč. Pokud by se rozhodl darovat větší příspěvek fotbalovému týmu a spořil by si vyšší částku na penzijní připojištění, hodnota jeho odčitatelných položek by stoupla z původní 12 800 Kč na 25 600 Kč. Tudíž by z velké části pokryla jeho dílčí základ daně z nájmu. Poslední změnou, kterou by mohl pan X uskutečnit v roce 2025, je uplatnění daňového zvýhodnění na první dítě, které by mu přineslo úsporu na dani 15 204 Kč za rok.

9.2.1 Daňová povinnost po aplikaci optimalizace v roce 2025

Kdyby se pan X řídil doporučeními, která tato práce přinesla, jeho pravděpodobný základ daně by mohl být 534 467 Kč. Po odečtení odčitatelných položek v hodnotě 25 600 Kč, by

základ daně činil 508 800 Kč a jeho konečná daňová povinnost po uplatnění slev a daňového zvýhodnění na první dítě by mohla být ve výši 30 267 Kč.

Nutno podotknout, že díky novému uplatnění daňového zvýhodnění by se sražené zálohy na daň změnily. Může být předpokládáno, že sražená záloha na daň v roce 2024 v hodnotě 36 035 Kč, by se snížila o částku daňového zvýhodnění 15 204 Kč. Tedy hodnota sražených záloh z hlavní pracovní činnosti by mohla být přibližně ve výši 20 831 Kč a sražené zálohy z dohody o pracovní činnosti by zůstaly 9 686 Kč. Po odečtu těchto záloh od daně v hodnotě 30 267 Kč by pan X mohl vykazovat zápornou daňovou povinnost v hodnotě - 250 Kč.

Je třeba brát v úvahu, že se jedná o pravděpodobnou daňovou povinnost. Hrubá mzda pana X může být v roce 2025 v jiné hodnotě, než byla v roce 2024. Totéž se vztahuje i na základ daně z nájmu, který může být ovlivněn například snížením příjmů, pokud by pan X přišel v nějakém měsíci o nájemníka.

Tabulka 14 Pravděpodobná daňová povinnost v roce 2025 po aplikaci optimalizace

Položka	Částka v Kč
Dílčí základ daně dle § 6 (HPP)	430 401
Dílčí základ daně dle § 6 (DPP)	64 575
Dílčí základ daně dle § 9	39 491
Základ daně	534 467
Odčitatelné položky § 15	25 600
• Dar	10 000
• Penzijní připojištění	15 600
Základ daně po odečtu § 15	508 867
Zaokrouhlený základ daně	508 800
Daň (15 %)	76 320
Sleva na dani	30 840
Daň po slevách	45 480
Daňové zvýhodnění (1. dítě)	15 204
Daň	30 276

ZÁVĚR

Hlavním cílem bakalářské práce byla optimalizace základu daně vybrané fyzické osoby. Potřebná literární rešerše byla provedena pomocí odborných publikací a zákonných ustanoveních platných k 31. 12. 2024. V teoretické části byly vysvětleny základní daňové termíny a byla představena daňová soustava České republiky. Poté byla představena daň z příjmů fyzických osob, její jednotlivé dílčí základy daně a možnosti její optimalizace. Poslední kapitola teoretické části prezentovala sociální a zdravotní pojištění České republiky.

V praktické části byla představena vybraná fyzická osoba, její zdroje příjmů a výdaje souvisejícím s pronájem bytu. Na základě těchto informací byla vypočtena současná daňová povinnost pana X. Poté práce navrhla možnosti optimalizace základu daně a daňové povinnosti, mezi které patřilo porovnání skutečných a paušálních výdajů v rámci dílčího základu daně dle § 9 ZDP, uplatnění odpisů mezi daňově uznatelné výdaje, dopad zvýšení nájemného a odčitatelných položek. Dále bylo analyzován důsledek, zahrnutí příjmů z dohody o provedení práce do daňového přiznání poplatníka a byla nastíněna hypotetická situace zvýšení příjmů plynoucích z tohoto pracovněprávního poměru. Nakonec byla navržena možnost uplatnění daňového zvýhodnění na první vyživované dítě.

Na základě výpočtů a porovnání všech možností optimalizace, bylo docíleno snížení základu daně pro rok 2024 z částky 553 360 Kč na 544 500 Kč. Konečná daňová povinnost byla snížena na 6 434 Kč z původních 14 800 Kč. Nejvýznamnější položkou způsobující snížení daňové povinnosti pana X byl snížený dílčí základ daně z nájmu, který se z původně vykazované hodnoty 126 904 Kč zredukoval na 71 184 Kč.

Práce také podala návrhy pro efektivní daňovou optimalizaci na následující zdaňovací období. Mezi tyto návrhy patřilo zvýšení nezdaniitelné části základu daně uskutečněné navýšením hodnoty daru a měsíčního odvodu na penzijní připojištění pana X a uplatnění daňového zvýhodnění na první dítě. Po aplikaci těchto doporučení by pan X mohl v následujícím daňovém období vykazovat nižší daň než v předešlém roce 2024.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BORIA, Pietro, 2017. *Taxation in European Union*. Second edition. Cham: Springer. ISBN 978-3-319-53918-8.

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ, 2023. *Stanovení výše pojistného*. [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.cssz.cz/osvc-duchodove-pojisteni-stanoveni-vyse-pojistneho>

ČESKO, 1992. Zákon České národní rady č. 586/1992 Sb. ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

ČESKO, 2009. Zákon č. 280/2009 Sb. ze dne 22. července 2009, daňový řád. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>

ČESKO, 2012. Zákon č. 89/2012 Sb. ze dne 3. února 2012, občanský zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

FINANČNÍ SPRÁVA, 2024. *Paušální daň – obecné informace*. [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://financnisprava.gov.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/pausalni-dan/obecne-informace>

HEJDUKOVÁ, Pavlína, 2015. *Veřejné finance: teorie a praxe*. Beckovy ekonomické učebnice. V Praze: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-298-4.

HNÁTEK, Miloslav, 2024. *Zcela legální daňové triky 2024: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 8. vydání. Praha: ESAP. ISBN 978-80-908801-1-5.

HNÁTEK, Miloslav, 2025. *Zcela legální daňové triky 2025: pro podnikatele, svobodná povolání, pronajímatele, zaměstnance, studenty, seniory*. 8. vydání. Praha: ESAP. ISBN 978-80-908801-5-3.

JURČÍK, Radek, 2015. *Daňové systémy v České republice a v mezinárodním srovnání se zaměřením na aktuální trendy*. Vydání: první. Monografie. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-176-4.

KLIMEŠOVÁ, Ludmila, 2018. *Daňová optimalizace*. 2. aktualizované vydání. Právo a management. Praha: Ústav práva a právní vědy. ISBN 978-80-87974-17-9.

KRAJŇÁK, Michal, 2022. *Daň z příjmů fyzických osob v České republice*. Vydání: první. Brno: CERM. ISBN 978-80-7623-086-6.

KUBÁTOVÁ, Květa, 2018. *Daňová teorie a politika*. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-165-3.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2013. *Veřejné finance v České republice: teorie a praxe*. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7204-861-8.

LAJTKEPOVÁ, Eva, 2021. *Veřejné finance v praxi České republiky*. Vydání: první. Brno: Akademické nakladatelství CERM. ISBN 978-80-7623-064-4.

MAAYTOVÁ, Alena; OCHRANA, František a PAVEL, Jan, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Expert. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5561-8.

MACHÁČEK, Ivan, 2019. *Optimalizace daně z příjmů fyzických osob: postupy, jak platit co nejnižší daň*. Daně. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-195-6.

MACHÁČEK, Ivan, 2021. *Fyzické osoby a daň z příjmů, 4. aktualizované a rozšířené vydání*. Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-076-9.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, 2024. *Dlouhodobý investiční produkt a daňová podpora produktů spoření na stáří od 1. 1. 2024*. [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/financni-trh/ochrana-spotrebitele/aktuality/2024/dlouhodoby-investicni-produkt-a-danova-podpora-pro-54732>

PTÁČKOVÁ MÍSAŘOVÁ, Petra a OTAVOVÁ, Milena, 2018. *Daň z příjmů srozumitelně*. 2. aktualizované vydání. Ekonomie. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-295-2.

VANČUROVÁ, Alena a ZÍDKOVÁ, Hana, 2024. *Daňový systém ČR 2024*. Praha: Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7676-992-2.

VANČUROVÁ, Alena a ZÍDKOVÁ, Hana, 2019. *Daně v podnikání*. Praha: 1. VOX. ISBN 978-80-87480-71-7.

VOJENSKÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČR, 2023. *Změny v platbě zdravotního pojištění od 1. 1. 2024*. [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.vozp.cz/aktuality/zmeny-v-platbe-zdravotniho-pojisteni-od-1-1-2024>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČR, 2024. *Jaký je minimální vyměřovací základ?* [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/osvc/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho/jaky-je-minimalni-vymerovaci-zaklad>

VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČR, 2024. *Vyměřovací základ a výpočet pojistného – Státní pojištěnci.* [online]. [cit. 2025-04-23]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/platci/informace/stat/vymerovaci-zaklad-a-vypocet-pojistneho>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Přímé daně v České republice (vlastní zpracování dle Krajňák, 2022, str. 10)..18

Obrázek 2 Nepřímé daně v České republice (vlastní zpracování dle Krajňák, 2022, str. 10)

.....20

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Příjmy z hlavního pracovního poměru	38
Tabulka 2 Příjmy z dohody o provedení práce	39
Tabulka 3 Dílčí základ daně z příjmů z nájmu	40
Tabulka 4 Odčitatelné položky od základu daně	41
Tabulka 5 Výpočet daňové povinnosti za rok 2024 před optimalizací.....	42
Tabulka 6 Porovnání skutečných výdajů a paušálních	43
Tabulka 7 Porovnání skutečných výdajů s odpisy a paušálních výdajích v roce 2024 a 2025	44
Tabulka 8 Porovnání možnosti zvýšení nájemného v příštím roce	46
Tabulka 9 Hodnota odčitatelných položek po doporučeném navýšení	47
Tabulka 10 Zvýšení daně po hypotetickém zvýšení příjmů plynoucích z DPP	47
Tabulka 11 Zvýšení daně po hypotetickém zvýšení příjmů plynoucích z DPP	48
Tabulka 12 Dopad uplatnění daňového zvýhodnění v roce 2025	50
Tabulka 13 Výpočet konečné daňové povinnosti po aplikaci optimalizace pro rok 2024 ...	51
Tabulka 14 Pravděpodobná daňová povinnost v roce 2025 po aplikaci optimalizace	54

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Dopady optimalizace základu daně	53
---	----

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ČR Česká republika

DPP Dohoda o provedení práce

DPH Daň z přidané hodnoty

HPP Hlavní pracovní poměr

Kč Koruny české

Odst. Odstavec

OSVČ Osoba samostatně výdělečně činná

ZD Základ daně

ZDP Zákon o daních z příjmů

ZTP/P Zvlášť těžce postižená osoba s průvodcem

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Daňové přiznání pana X za rok 2024 před optimalizací

Příloha P II: Daňové přiznání pana X za rok 2024 po optimalizaci

PŘÍLOHA P I: DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ PANA X ZA ROK 2024 PŘED OPTIMALIZACÍ

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾

řádné

☒

opravné

☐

dodatečné

☐

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP podává poradce na základě plné moci k zastupování

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

Datum

ano

☐

ne

☒

ano

☐

ne

☒

Otisk podacího razítka finančního úřadu

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do

dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Pan X	07 Rodné příjmení [*]	08 Jméno(-a)
09 Titul [*]	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon [*]	17 E-mail [*]
18 Stát		

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon [*]	28 E-mail [*]

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

Kč

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾

ano

☐

ne

☐

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	430 401	
32 (neobsazeno)		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 – ř. 33)	430 401	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí podle § 6 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	430 401	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	126 904	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	126 904	
42 Základ daně (36 + kladná hodnota z ř. 41)	557 305	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše ř. 41)		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	557 305	

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		5 000		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)				
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		7 800		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)				
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)				
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)				
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
53 § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)				

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)	12 800	
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	544 505	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	544 500	
57 Daň podle § 16 zákona	81 675	

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	81 675	
59 (neobsazeno)		
60 Daň zaokrouhlená na celé Kč nahoru	81 675	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
62a Sleva za zastavenou exekuci podle § 35 odst. 4 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul*) manželky (manžela)		Rodné číslo	
--	--	-------------	--

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		30 840		
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)				
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)				
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)				
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)				
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)				
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)				
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)				
69b (neobsazeno)				
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + 62a + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		30 840		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)		50 835		

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
	1	2	3		4		5	
1								
2								
3								
4								
	Celkem							

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	50 835	
74a Daň ze samostatného základu daně podle § 16a zákona (částka z ř. 414 přílohy č. 4 DAP)		
75 Daň celkem (ř. 74 + ř. 74a)	50 835	
76 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)		
77 Daň celkem po úpravě o daňový bonus (ř. 75 – ř. 76), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu	50 835	
77a Daňový bonus po odpočtu daně (ř. 76 – ř. 75), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu	0	

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 77 nebo ř. 77a)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	36 035	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		
86 Úhrn záloh podle § 38lk zaplacených poplatníkem v paušálním režimu		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona		
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 77 – ř. 77a – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 + ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (–) zapláceno více	14 800	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	1
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů	
Příloha č. 4 – „Výpočet daně ze samostatného základu daně podle § 16a zákona“	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	2
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	1
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	1
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Usnesení o zastavení exekuce	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Příloha pro poplatníky uplatňující odčitatelnou položku podle § 34 odst. 1 zákona	
Potvrzení o vyplacených příjmech podle § 10 odst. 1 písm. h) bod 1 zákona a o sražené dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z těchto příjmů	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	5

Údaje o podepisující osobě¹⁾:

Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.²⁾ Údaj vyplňte, **pouze** máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

*) Označené údaje jsou nepovinné.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155b zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾)

PŘÍLOHA č. 2

Rodné číslo:

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob
za zdaňovací období 2023 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí

Uplatňuji výdaje procentem z příjmů (30 %) ¹⁾		Dosáhl jsem příjmů ze společného jmění manželů ¹⁾	
--	----------------------	--	----------------------

	poplatník	finanční úřad
201 Příjmy podle § 9 zákona celkem	144 000	
201a Příjmy podle § 9 zákona pouze z nájmu nemovitých věcí (z ř. 201)	144 000	
202 Výdaje podle § 9 zákona	17 096	
203 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 201 – ř. 202) nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)	126 904	
204 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
205 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
206 Dílčí základ daně, daňová ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 203 + ř. 204 – ř. 205)	126 904	

Rezervy na začátku zdaňovacího období	0	Rezervy na konci zdaňovacího období	0
---------------------------------------	---	-------------------------------------	---

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona	Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ²⁾
1	2	3	4	5
1				
2				
3				
4				
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů				

Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu	
--------------------------------------	----------------------

	poplatník	finanční úřad
207 Příjmy podle § 10 zákona		
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)		
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)		

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.

²⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“. Pokud je v tabulce uveden bezúplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „n“.

PŘÍLOHA P II: DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ PANA X ZA ROK 2024 PO
OPTIMALIZACI

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu pro / Specializovanému finančnímu úřadu

Územnímu pracovišti v, ve, pro

01 Daňové identifikační číslo

02 Rodné číslo

03 DAP¹⁾

řádné

☒

opravné

☐

dodatečné

☐

04 Kód rozlišení typu DAP²⁾

05 DAP podává poradce na základě plné moci k zastupování

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

Otisk podacího razítka finančního úřadu

Důvody pro podání dodatečného
DAP zjištěny dne

Datum

ano

☐

ne

☒

ano

☐

ne

☒

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) nebo jeho část²⁾ od do

dále jen „DAP“

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Pan X	07 Rodné příjmení [*]	08 Jméno(-a)
09 Titul [*]	10 Státní příslušnost	11 Číslo pasu

Adresa místa pobytu v den podání DAP

12 Obec	13 Ulice / část obce	14 Číslo popisné/orientační
15 PSČ	16 Telefon / mobilní telefon [*]	17 E-mail [*]
		18 Stát

Adresa místa pobytu k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec	20 Ulice / část obce	21 Číslo popisné/orientační	22 PSČ
---------	----------------------	-----------------------------	--------

Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec	24 Ulice / část obce	25 Číslo popisné/orientační
26 PSČ	27 Telefon / mobilní telefon [*]	28 E-mail [*]

29 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident

29a Výše celosvětových příjmů

30 Transakce uskutečněné se zahraničními spojenými osobami¹⁾

ano

☐

ne

☐

2. ODDÍL – Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	494 976	
32 (neobsazeno)		
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona		
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 – ř. 33)	494 976	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí podle § 6 zákona		

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	494 976	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)		
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona		
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	71 184	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)		
41 Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	71 184	
42 Základ daně (36 + kladná hodnota z ř. 41)	566 160	
43 (neobsazeno)		
44 Uplatňovaná výše pravomocně stanovené ztráty (maximálně do výše ř. 41)		
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44)	566 160	

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného plnění – daru/darů)		5 000		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)				
48 Odst. 5 zákona (penzijní příspěvek, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)		7 800		
49 Odst. 6 zákona (soukromé životní pojištění)				
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)				
51 Odst. 8 zákona (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)				
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)				
53 § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)				

54 Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)	12 800	
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54)	553 360	
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	553 300	
57 Daň podle § 16 zákona	82 995	

4. ODDÍL – Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	82 995	
59 (neobsazeno)		
60 Daň zaokrouhlená na celé Kč nahoru	82 995	
61 Daňová ztráta – zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus		

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona		
62a Sleva za zastavenou exekuci podle § 35 odst. 4 zákona		
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona		

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul*) manželky (manžela)		Rodné číslo	
--	--	-------------	--

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)		30 840		
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)				
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)				
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)				
67 písm. d) zákona (rozšířená sleva na invaliditu – pro poživatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)				
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazu ZTP/P)				
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)				
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)				
69b (neobsazeno)				
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 62 + 62a + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		30 840		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35ba zákona (ř. 60 – ř. 70)		52 155		

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNĚ HOSPODAŘÍCÍ DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
			bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
	1	2	3		4		5	
1								
2								
3								
4								
	Celkem							

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 – ř. 73)	52 155	
74a Daň ze samostatného základu daně podle § 16a zákona (částka z ř. 414 přílohy č. 4 DAP)		
75 Daň celkem (ř. 74 + ř. 74a)	52 155	
76 Daňový bonus (ř. 72 – ř. 73)		
77 Daň celkem po úpravě o daňový bonus (ř. 75 – ř. 76), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu	52 155	
77a Daňový bonus po odpočtu daně (ř. 76 – ř. 75), pokud je na řádku záporné číslo uveďte nulu	0	

6. ODDÍL – Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň		
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 77 nebo ř. 77a)		
80 Rozdíl řádků (ř. 79 – ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (–) částka daně se snižuje		
81 Poslední známá daň – daňová ztráta podle § 5 zákona		
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)		
83 Rozdíl řádků (ř. 82 – ř. 81): zvýšení (+) – daňová ztráta se zvyšuje, snížení (–) daňová ztráta se snižuje		

7. ODDÍL – Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	36 035	
85 Na zbývajících zálohách zaplacen poplatníkem celkem		
86 Úhrn záloh podle § 38lk zaplacených poplatníkem v paušálním režimu		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona	9 686	
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		
89 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 2 zákona		
91 Zbývá doplatit (ř. 77 – ř. 77a – ř. 84 – ř. 85 – ř. 86 – ř. 87 – ř. 87a – ř. 88 + ř. 89 – ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (–) zaplacen více	6 434	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

Název přílohy	
Příloha č. 1 – „Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)“	
Příloha č. 2 – „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	1
Příloha č. 3 – „Výpočet daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona)“ včetně Samostatných listů	
Příloha č. 4 – „Výpočet daně ze samostatného základu daně podle § 16a zákona“	
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	2
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (darů)	1
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní pojištění, nebo doplňkové penzijní spoření	1
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na soukromé životní pojištění	
Usnesení o zastavení exekuce	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	
Potvrzení předškolního zařízení o výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Důvody pro podání dodatečného DAP	
Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani	
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Vyrozumění o provedeném vkladu do katastru nemovitostí (§ 10 zákona)	
Seznam pro poplatníky uplatňující nárok na vyloučení dvojího zdanění podle § 38f odst. 10 zákona	
Příloha pro poplatníky uplatňující odčitatelnou položku podle § 34 odst. 1 zákona	
Potvrzení o vyplacených příjmech podle § 10 odst. 1 písm. h) bod 1 zákona a o sražené dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z těchto příjmů	
Další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	5

Údaje o podepisující osobě³⁾:

Kód podepisující osoby:

Jméno(-a) a příjmení / Název právnické osoby

Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby

Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnickou osobou),
s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)

Jméno(-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě

Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu

Datum

Otisk
razítkaVlastnoruční podpis
daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.²⁾ Údaj vyplňte, **pouze** máte-li kód rozlišení typu DAP v případech uvedených v § 239b, § 239c a § 244 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů.³⁾ Údaje o podepisující osobě budou vyplněny pouze v případě, kdy je DAP zpracováno a podáno osobou odlišnou od daňového subjektu.

*) Označené údaje jsou nepovinné.

Otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 154 a 155b zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

přeplatku na dani z příjmů fyzických osob Kč.

Přeplatek zašlete na adresu:

nebo vraťte na účet vedený u č.

kód banky specifický symbol

Vlastník účtu měna, ve které je účet veden

V dne Podpis daňového subjektu (podepisující osoby³⁾)

PŘÍLOHA č. 2

Rodné číslo: _____

je součástí tiskopisu PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2023 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 28 (dále jen „DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčích základů daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z nájmu (§ 9 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy ze zdrojů v zahraničí

Uplatňuji výdaje procentem z příjmů (30 %)¹⁾

Dosáhl jsem příjmů ze společného jmění manželů¹⁾

	poplatník	finanční úřad
201 Příjmy podle § 9 zákona celkem	144 000	
201a Příjmy podle § 9 zákona pouze z nájmu nemovitých věcí (z ř. 201)	144 000	
202 Výdaje podle § 9 zákona	72 816	
203 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 201 – ř. 202) nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)	71 184	
204 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
205 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující rozdíl mezi příjmy a výdaji nebo výsledek hospodaření před zdaněním (zisk, ztráta)		
206 Dílčí základ daně, daňová ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 203 + ř. 204 – ř. 205)	71 184	

Rezervy na začátku zdaňovacího období0

Rezervy na konci zdaňovacího období0

2. Výpočet dílčího základu daně z ostatních příjmů (§ 10 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Druh příjmů podle § 10 odst. 1 zákona		Příjmy	Výdaje	Rozdíl (sloupec 2 – sloupec 3)	Kód ²⁾
1		2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
Úhrn kladných rozdílů jednotlivých druhů příjmů					

Číslo rozhodnutí katastrálního úřadu

	poplatník	finanční úřad
207 Příjmy podle § 10 zákona		
208 Výdaje podle § 10 zákona (maximálně do výše příjmů)		
209 Dílčí základ daně připadající na ostatní příjmy podle § 10 zákona (ř. 207 – ř. 208)		

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu.
²⁾ Pokud jste uplatnil výdaje procentem z příjmů (týká se pouze zemědělské výroby), uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „p“. Pokud příjmy plynou z majetku, který je ve společném jmění manželů, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „s“. Pokud příjmy plynou ze zdrojů v zahraničí, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „z“. Pokud je v tabulce uveden bezúplatný příjem a jedná se o nemovitou věc, uveďte ve sloupci 5 (kód) písmeno „n“.

25 5405/P2 MFin 5405/P2 - vzor č. 19